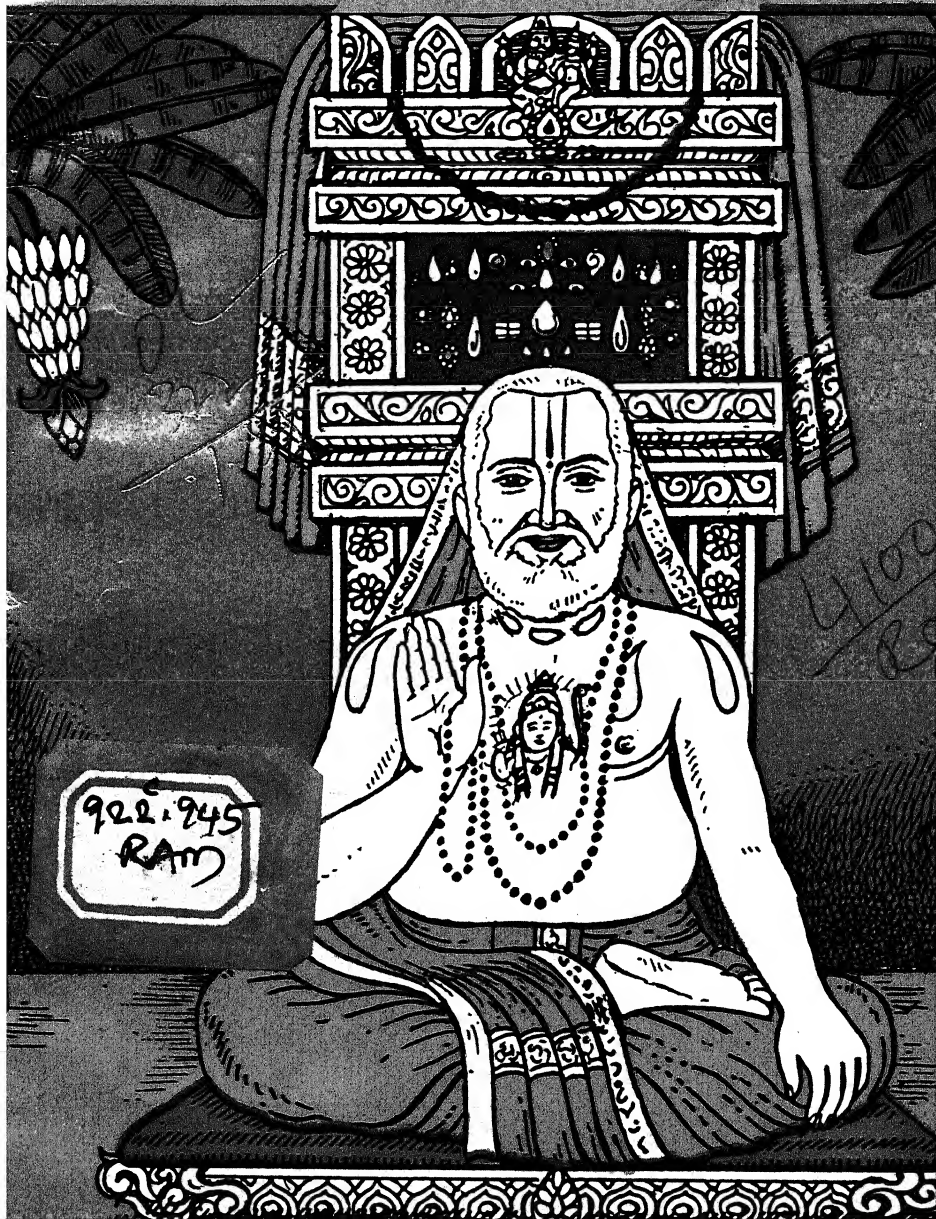

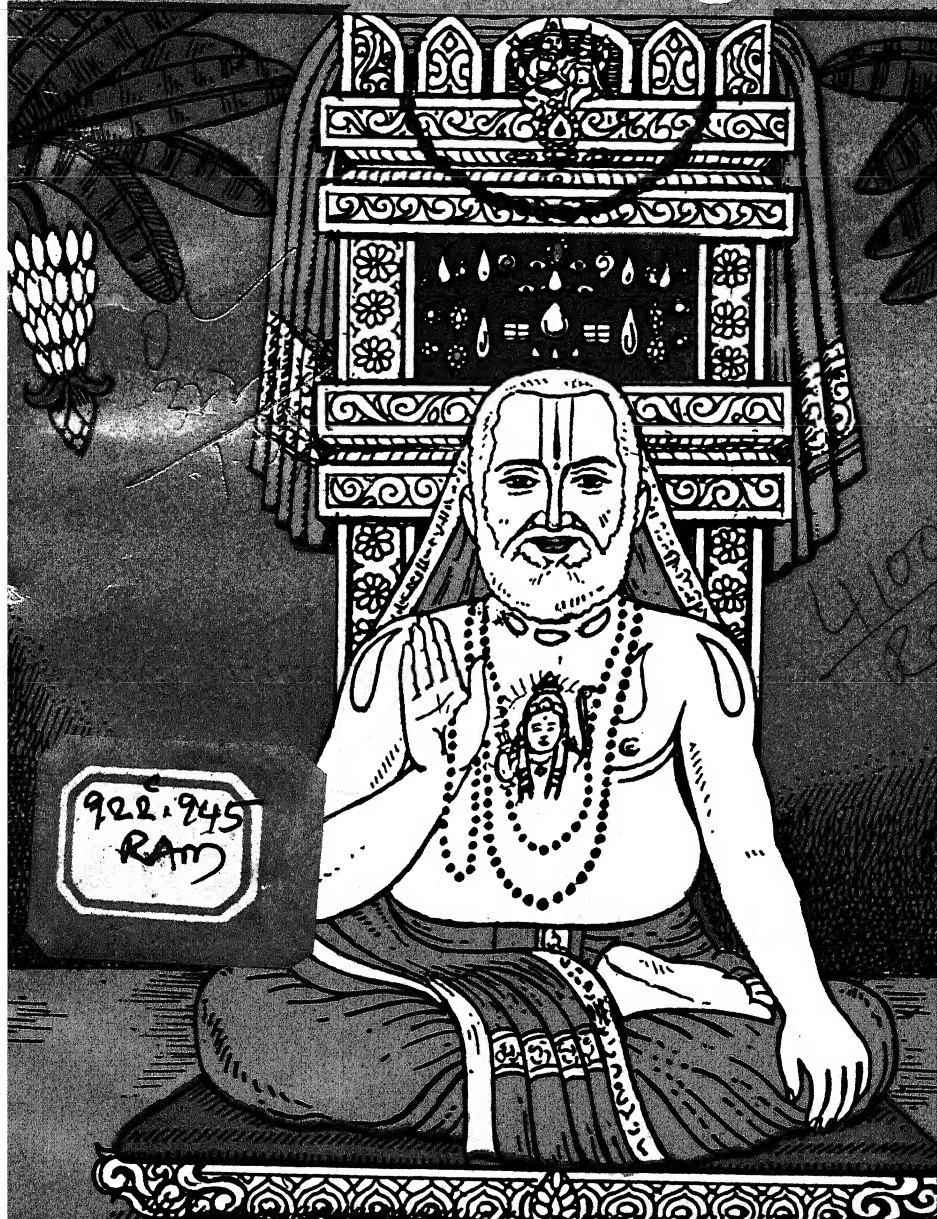
శ్రీరామవేంద్ర వీల

శ్రీరామవేంద్ర వీల

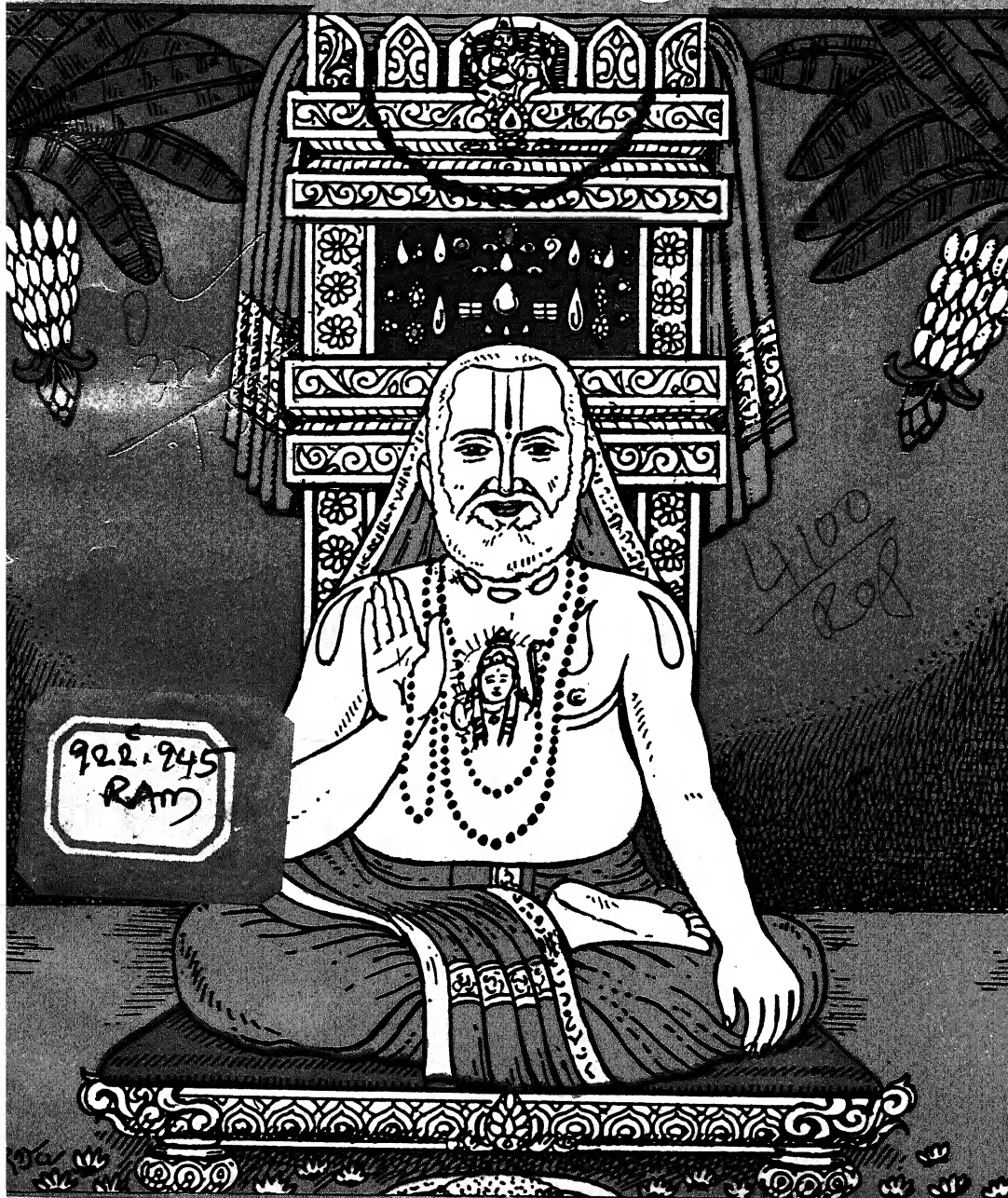

శ్రీరామవేంద్ర వీల

శ్రీరామవేంద్ర వీల

శ్రీ రాఘవేంద్ర వీలలు

బాలానంద

శ్రీ రాఘవేంద్ర లిల్లు

రచన :

శ్రీ ధూళిపాళ రామమూర్తి

నవరత్నబుక్ సెంటర్
విలూరు రోడ్, * విజయవాడ-520002

శ్రీ రాఘవేంద్ర లీలలు

రచన : శ్రీ ధూళిపాళ రామమూర్తి

ప్రథమ ముద్రణ :

జనవరి-1999

ముఖచిత్రం :

పి. ఎస్. ప్రకాష్

ప్రచురణ హక్కులు :

శ్రీ బి. తె. ఆర్. మూర్తి (పబ్లిషర్)

28-22-20 అరండల్ హిల్స్

విజయవాడ-2

ఫోన్ : 432813

వెల : రు. 25.00

ప్రింటింగ్ :

బాలాజీ ప్రింటింగ్ ప్రెస్

విజయవాడ-4

మా మాట...

ఎన్ని పురాణాలు, ఎన్ని కథలు, ఎందరో మహాపురుషులు, ఎన్ని భవ్య జీవితాలు. ఒక్కొక్క పురాణం ఒక్కొక్క రసగుళిక, ఒక్కొక్క కథ ఇక్షుభండం, ఒక్కొక్క మహాపురుషుడు ఒక్కొక్క దివ్యజ్యోతి, అన్నీ మనిషికి మంచిని బోధించు అక్షయనిధులే. అన్నీ సర్వకాలిక సత్యాలకు అక్షరభాష్యాలే!

అందుకే వేలాది సంవత్సరాలుగా మన పురాణాలు, రామాయణ, భారత, భాగవతాలు ప్రతియింటా యేదో ఒక రూపంలో చెప్పుకుంటూనే వున్నాం. బాల బాలికలకు, ఆ మాటకు వస్తే అక్షరాలు నేర్చిన చదువరు లందరికీ ఆ పురాణకథల్ని రామాయణ, భారత, భాగవత, విశేషాల్ని మహామనుషుల గాథల్ని సాధ్యమైనంత సరళ, సుందర శైలిలో అందించాలని మా సంకల్పం. ఆ ప్రయత్న ఫలమే ఈ పుస్తకము.

ఎన్నో అపూర్వ విషయాలు చర్చించబడిన పెద్ద గ్రంథాలకు దారిచూపే దీపాలు మాత్రమే ఇవి! ఈ చిరుకాంతులలో భారతీయ సాహిత్య భాండాగారాన్ని అన్వేషించుకునే భావి భారత పౌరులకు ఇవి మా చిరుకానుకలు అందుకోండి! మా ప్రయత్నాన్ని ప్రోత్సహించండి! ఉత్తమ సాహిత్య సృష్టికి, ప్రచురణకు ప్రేరణ యివ్వండి !!

—ప్రచురణకర్త

విషయ సూచిక

- 1 జననం
- 2 గురు పరీక్ష
- 3 మహిమ
- 4 మలాధిపత్యం
- 5 దివాన్ జీ వెంకన్న
- 6 దయాసింధువు
- 7 దివ్య లీలలు
- 8 మాంచాల-బృందావనము
- 9 సర్ థామస్ మన్రో
- 10 పరాభవం
- 11 ద్రోహచింత
- 12 నాడీ గ్రంథం
- 13 మహిమలు
- 14 దైవలీలలు

శ్రీ రాఘవేంద్ర లిలలు

జ న న ం

మహాసీయులు భారతదేశమంతట జన్మించి ఓరమపవిత్ర క్షేత్రాలుగా వారి జన్మప్రదేశాలు ప్రశంసించి ధన్యులైనారు. వారి చరిత్రలు అద్భుతమగా ఉండును. విన్నవారికి వారితో ఉండువారికి మహాత్తరమయిన అనుభవములు గల్గి యీశ్వరశక్తి వారి రూపములలో వెల్లొందుచున్నవి. భారతదేశము కర్మభూమి, అందులో యే సూక్ష్మమయినది అయినను యీశ్వరసంబంధమగు కార్యములు చేసినను దివ్య లోకములు అందుచుండును. అట్టివారిలో కవీరు, రామదాసు, పోతనామాత్యుడు, రామకృష్ణపరమహంస, వివేకానందస్వామి మొదలగువారు మనకు ప్రత్యక్ష ప్రమాణములుగా కనిపించుచున్నారు.

అట్టివారి కోవలోజేరిన మహానుభావుడు శ్రీరాఘవేంద్రస్వామి. యిప్పుడు ఆదోనిపద్ద మంత్రాలయమని విఖ్యాతిపొందిన క్షేత్రమే శ్రీరాఘవేంద్రస్వామి మఠము మంత్రాలయము. వేలకొలది భక్తులు నిరంతరము ఈ పవిత్ర ప్రదేశముకు పోయి అనేక విధముల స్వామినిర్భించుచు స్వామికి ముడుపులు యితరవిధముల సేవించి అచ్చట శ్రీ స్వామివారి మహామహిమల వలన సుఖము శాంతిపొంది దిన దినాభివృద్ధి పొందుచున్నారు ఆ స్వామి యెవరు? ఎవట జన్మించిరి? పూర్వ చరిత్ర ఏమిటి? ఇవి యన్నియు మనమెరుగుటయు ఆ మహాత్మ్యములు విని మోనందించుట మనధర్మము.

ఈశ్వరశక్తి విచిత్రముగా ఒక్కొక్కరియందొక్క విధముగా ప్రవేశ పెట్టబడి యా వ్యక్తులద్వారా ప్రపంచమునకు వెల్లడించి భక్తి ప్రబోధకరముగా నుండునట్లు చేయుట పరమేశ్వరుని లీలలుగా మనము గ్రహించవలయును.

రాఘవేంద్రులు పూర్వము ప్రహ్లాదుని అంశము వారని భక్తుల నమ్మకము. ప్రహ్లాదుడు రాక్షస సంశయములతో జన్మించినాడు. దీతి సంతానము దైత్యులు. వారికి వారి నవతి తల్లి అదితి కుమారులు దేవతలకు యెప్పుడు విరోధమే. దేవతలు స్వర్గములో నుండుట వారికి గిట్టదు వారాలోకములో మహాభోగముల ననుభవించు చున్నారని వారిని పడగొట్టి యారాజ్యమాక్రమించుకొని యాభోగములన్నియు తామనుభవించుచు స్వర్గరాజ్యము పాలించవలయునన్న కాంక్ష యెప్పుడు దేవ విరోధులని పేరుబడ్డ రాక్షసుల కున్నది.

అందుచేవారి కుల గురువగు శుక్రాచార్యులవారి నాశ్రయించి అనేక పాఠములు మంత్ర తంత్రములతో తపస్సు పలన పొందిన పరములతో వారు కొన్నాళ్ళు ప్రభుత్వములు చేయుచుండిరి.

అట్టివారిలో హిరణ్యాక్ష హిరణ్యకశిపులు యిద్దరన్నదమ్ములు వారిలో హిరణ్యాకుని శ్రీహరి శ్వేతవరహ రూపముతో చంపెను గదా! తమ్ముని చంపిన కోపముతో హిరణ్యాక్షుడు బహ్మను గూర్చి పరములు పొంది దేవతలతో యుద్ధములు గావించి యింద్రుని దిక్పాలురను యితర దేవతా వీరులను జయించి ప్రభువైతిరుగు చుండెను.

అతడట్లు తిరిగి యెదురులేని ప్రతాపము చూపింప దేవతలందరోడిపోయి బ్రహ్మతో శ్రీహరి నాశ్రయించి రాక్షసబాధ తీర్చుమనిరి. ఆ హరి యది విని యిట్లునెను.

దేవతలారా ! మీరెట్టివారో వారలకూడ నట్టివారని యెరుగుడు. వారు కూడా తపస్సుచేసి యాగాది మహాక్రియలు గావించి బలము సంపాదించుకొన్నారు. వారికా బలమున్నంతకాలము వారివైపు చూడజాలము. కాలము పచ్చినపుడు నేనే వారినణచివైచి మీకుపకారము గావెంటును.

అది విన్నవారు “కుయ్యో మొర్రో” యని వాడెప్పుడు చచ్చునో చెప్పమనిరి వాని చావు విచిత్రమైనది వానికి పుట్టిన కుమారునితో యెప్పుడు వైరము పొంది సాధించునో యప్పుడు వానికి మరణమని విని దేవతలు వెళ్ళిపోయిరి.

తరువాత అతనికి నలుగురు పుత్రులు గలిగిరి. వారిలో ప్రహ్లాదుడు ముఖ్యుడు. చిన్నప్పటినుండి శ్రీహరి భక్తి గలిగి విచిత్రముగా సంచరించుకాడు వాడు మాటి మాటికి శ్రీహరియని తన శత్రువును స్మరించుట కిష్టములేని వాడై వానికి చదువు నేర్పించిన ప్రజ్ఞావంతుడగునని తలచి గురువు పుత్రుల వద్ద జేర్పించి చదువు చెప్పించినను వాని హరిభక్తి వానిదే. చివరకు గురుపుత్రులు చెప్పలేరని గురువుగారి దగ్గఱ జేర్పించినను గురువు చెప్పు పాఠములు మనకు పనికి రావని వారిని చెడగొట్టి వారికి హరిబోధ చేయుచుండగా వారు నీకు హరి భక్తియెటుల పచ్చినదని యడుగ యిది నారద మహాముని వలన నాకు సంప్రాప్తమైనదని వెప్పగా నీకు నారదునకు సంబంధమెట్లు కుడిరినదనీ యడుగ నిట్లు చెప్పెను.

నా తండ్రి తపమునకు పోగా నా తల్లిని ఇంద్రుడు చెరబట్టి పోవుచుండగా నారదుడధుపడి యిట్లనెను ఓ దేవేంద్రా ! నీవు దేవలోకాధిపతివి. అదుది గర్భిణి, భర్త దగ్గరలేని దానని చెరబట్టెదవా ? యన విని స్వామీ ఈమె గర్భములో నుండు శిశువును చేదించదలచి గొనిపోవుచున్నాను. వాడెంత బాధకారిగా నున్నాడో, వాడి కొడుకెంత బాధించునో యను భయముతో చేసిన పనిగాని మరొకటి గాదు.

ఇది నిజమనెను. నారదుడు నవ్వి యీ శిశువును నీవు చంపలేవు. వైష్ణవ తేజోమూర్తియని చెప్పి యాయమ్మను వదిలించి తన యాశ్రమమునకు గొనిపోయి నాతల్లికి శ్రీహరి భక్తినుపదేశించు కాలములో గర్భములోనున్న నేను గ్రహించితినిని చెప్పెను.

తరువాత కొడుకు లొంగుటలేదని వానిని చంపించుటకు నానావిధముల ప్రయత్నములు చేసి చంపలేక కొడుకును పిలిచి నీహరిని చూపమనగా విని యన్నిట లోను ఉన్నాడు చూడమన అతడు ప్రాణములేని స్తంభములో చూపుమని చెప్పి దానిని గట్టిగా నరచేతితో బాదెను.

ఆ స్తంభము బ్రద్ధలై నరసింహ రూపముతో శ్రీహరి బయటకు వచ్చి వానిని సంహరించి యా బాలుని రక్షించెను. అది ప్రహ్లాద భక్తి.

ఆయన అంశములో రాఘవేంద్రుడు జన్మించాడని ప్రతీతి.

శ్రీ రాఘవేంద్రుల పూర్వచరిత్ర తెలుసుకొందాము.

దక్షిణభారతదేశములోని రాష్ట్రాలలో కర్ణాటక రాష్ట్రం ఒకటి. అది తెనుగుదేశపు సరిహద్దున ఉన్నది. ఆ రాష్ట్రములో ఉన్న జాతులలో బ్రాహ్మణ జాతి యొకటి. వారిని “కన్నడులని” యందురు. వారందరు శ్రీకృష్ణదేవరాయలు

కాలములో సంస్థానము నాశ్రయించియున్న వారలలో తిమ్మనభట్టు ఒకడు. రాయలవారి యనంతరము యశిమరామరాజుతోనుండి యాతడు చెప్పినట్లు వినక పోగా రాజ్యభ్రష్టుడైపోయెను. సకలం తిమ్మనభట్టు సంస్థానము వదలిపెట్టి భార్య గోపమ్మతో గురుదేవుల నాశ్రయించబోయెను. అచట మఠములో కొంతకాలముండిన సమయములో కొడుకు గురురాజు, వెంకటాంబ యను కుమార్తె గల్గిరి, కొన్నాళ్ళకు వెంకటాంబను మధురవాస్తవ్యునకిచ్చి వివాహముచేసి యత్తవారింటికి పంపిరి.

కుమారుడు గురురాజు గురుకులములో జేరిపోయెను దంపతులిద్దరకు తోచుటలేదు, సంతానమున్న దాగుండునని తలచి తిరుపతి వెంకటేశ్వరస్వామిని వారు భక్తిశ్రద్ధలతో నారాధించసాగిరి. వారిభక్తికి మెచ్చి శ్రీస్వామివారు ప్రహ్లాదాంశమున వ్యాసరాయలువారి అంశమును చాలించి యీ దంపతుల గర్భమున మూడవ అవతారముగా జన్మించుమని యీ వ్యాసరాయలై విశ్రాంతిగొన్న జీవని యీ గోపమ్మ గర్భములో జన్మించుమని యీ వెంకటేశ్వరస్వామి యాజ్ఞాపించెను.

తరువాత శ్రీనివాసుడు వారికలలో కన్పించి “మీకు లోకములను మహిమలతో ముంచగల గోప్ప శక్తివంతుడు కుమారుడు పుట్టగలడు. అటువంటి వాని జననమువలన మీ వంశము తరించును” అని స్వామి చెప్పెను.

వారికి మెలకువరాగా వెంకటేశ్వరస్వామి దయకు పరమానందమంది వారి స్వగ్రామము భువనగిరికి వెళ్ళిపోయిరి. వెంకటేశ్వరస్వామి దయతో గోపమ్మ గర్భము ధరించినది. మహాభక్తురాలు గోపమ్మ ఆమెకు పుత్రోదయమయ్యెను. ఆ మగబిడ్డను చూచి దంపతులు పొంగిపోయిరి.

ఆ విడ్డ పుట్టిన తరువాత ఎంతో ఆనందించిన ఆ దంపతులు తమకు విడ్డనిచ్చినవాడు తిరుమల గిరికుడు వెంకటేశ్వరుడని ఆ కుమారునకు వెంకన్న అను పేరుంచిరి. ఆ విడ్డను దంపతులు చాల ప్రేమతో కంటికి రెప్పపలెచూచుచు పెంచుకొనుచుండిరి. వారి అనుశ్రుత నామముగా వెంకటభట్టు అని పిలువసాగిరి.

క్రమముగా బాలున కన్నప్రాశనము, చౌలిమాదిక్రియలు జరిపించసాగిరి. గతజన్మ పుణ్యముకొలది యాతడు హరినామ గానముచేయుచు చుట్టుప్రక్కల వారందరూ హింగిపోవునట్లు చక్కని గాత్రమువిప్పి శ్రీహరినామమును భక్తిగీతములను తల్లి ప్రోత్సహించగా యెక్కువభక్తితో గానము చేయుచు హింగిపోవుచుండెను.

సంగీత శాస్త్రాన్ని సారముగా భావరాగ లయ, తాళాది గతులతో పాటలు పాడుచుండెడివాడు. తిమ్మనభట్టు కుమారుడు తన బావగారిపద్ద నానావిధముల విద్యలను నేర్చుకొనుచు తోబుట్టుపడుచు యింటనే ఉండెను. ఆకాలములో కుంభ కోణములో సుధీంద్రతీర్థులు పీఠాధిపతులైరి.

ఒక సమారాధన కాలములో పండితుల సందరను రప్పించగా లేఖలు వ్రాసారు ఆ సమారాధనలో. సమస్త ప్రజలకు వారు వీరను భేదము లేకుండా చక్కగా భోజనములుపెట్టి పండితులను ఆదరించిరి. ఈ సమయములో శ్రీ సుధీంద్ర స్వామి పద్దనుండి తిమ్మనభట్టునకు పీఠాధిపతులనుండి ఆజ్ఞాప్రము పచ్చింది.

చాల దరిద్రదశలో ఉన్న యీ తిమ్మనభట్టు తన కుమారులిద్దరను గురురాజు, వెంకటభట్టులను వెంటబెట్టుకొని పీఠమునకు వచ్చిరి! మఠాధిపతులను

దర్శించి నమస్కరించి యెదుట నిలబడెను. స్వామి అతనిని చూచి అతనికుమారులను చూచి పరమానందం పొందెను.

వారిలో రెండవ కుమారుడు వెంకటభట్టును చూచి పరమానందపడి అతని ముఖములో కాంతులు గమనించి ఆ పిల్లవాడు దైవాంశం గలవాడని గ్రహించెను.

ఆ పిల్లవానిని దగ్గరకు పిలిచి కొన్ని ప్రశ్నలను నేర్పుగా వేసెను. మరాఠి పతికి చెప్పిన సమాధానములలో నేర్పు, చాతుర్యము, సమాధాన ధోరణి విని చాల మెచ్చుకొనెను. తరువాత మతములో సమారాధనంతా పూర్తి అయినది.

మహావైభవముతో జరిగిన సమారాధనలో మహాపండితుల నందరను ఘనముగా సత్కరించెను. పిమ్మట స్వామివారితో తన కుటుంబ దీనస్థితి తన దరిద్రము పిల్లలచదువు గురించి బాధపడి చెప్పెను. స్వాములవారు తిమ్మనభట్టుతో ఇట్లునిరి :

శిష్యా! నీ కుమారులు చాలబుద్ధిమంతులు విద్యావంతులగుదురు. నీవు విచారించనక్కరలేదు. నీయోగక్షేమము కుటుంబాభివృద్ధి మూలరాముడు కనిపెట్టి చూడగలడు, నీకు సొమ్ము కావలసివచ్చినప్పు డప్పుడువచ్చి మతముద్వారా సహాయము పొందమని శలవిచ్చిరి.

తరువాత తిమ్మనభట్టు యింటికి చేరెను. అట్లే తన యుక్తధర్మములను నెరవేర్చుచు కాలము గడుపుచుండగా తనపిల్లవాని కక్షరభ్యాసము చేయవలసిన వయస్సు వచ్చినదని గ్రహించి ఒక శుభముహూర్తమున అక్షరాభ్యాసముచేయ సంకల్పించెను.

దైవాంశ సంభూతుడగు వెంకన్నభట్టు నక్షరభ్యాస ముహూర్త సమయమున ప్రజ్ఞావంతుడు విద్వాంసుడగు గురువర్యునిచే అక్షరస్వీకార మహోత్సవము గావింప చేసెను. వెంకటభట్టునకు అక్షరస్వీకార సమయములో గురువుగారు “ఓం” అని ముందు వ్రాయించిరి, ఆ బాలుడు బుద్ధికుశలుడగుటచే నాతనికి సందేహము వచ్చింది.

గురువువైపు తిరిగి గురువు ముఖముచూచి యిట్లని ప్రశ్నించెను :

గురువర్యా! మీరు ముందు “ఓం” అని వ్రాయించినారు. ఇది యెందులకు వ్రాయించారు? దీని యర్థమేమి? అనెను.

ఆ మాటలు విని గురువు మాహాశ్చర్యంబొందెను. బాలుని సందేహము తీర్చవలెను తీర్చకున్న గురువు అసమర్థుడందుడుగా! మహాపండితులు ప్రణవము నకు సరియైన అర్థము, బలము అందుండెడి అక్షరములు వివరముగా చెప్పుకొన జాలరు. మహామహిమతోనున్న ప్రణవమును గురించి ఈ వయస్సులో బాలుడడిగె ననుకొనెను.

అప్పుడా బాలుడు సామాన్యుడుగాడు మహాబుద్ధిబల సంపన్నుడని తలచి ఇట్లు చెప్పెను : నాయనా! యీ “ఓం” అను అక్షరములో మూడక్షరములు ఇమిడి యున్నవి ‘అ’ కారము ‘ఉ’ కారము ‘మ’ కారము కలిసి “ఓం” అను ప్రణవ మయినది. ఈ అక్షరము ప్రతివిద్యాప్రారంభ కాలమందు చెప్పటచే అది రక్షమంత్ర మగును. ఈ అక్షరమే అక్షర పరబ్రహ్మ స్వరూపమగుచున్నది. ఈ ‘ఓం’ కారము జపించుచు ప్రాణావసాన సమయమునందు యెవడు జీవితము చాలించునో అతడు పరబ్రహ్మములో చేరగలడు.

యోగాభ్యాసపరుడీ ప్రణవమంత్రమును జపించుచు యోగాభ్యాసము గావించినవాడు పరమేశ్వరుని సులభముగా జేరగలడు. బ్రహ్మాండమంతయు యీ వాదముతోనున్నది వేదము స్వరయుక్తముగాచెప్పు సమయము ఈ ప్రణవము ధ్వనించును.

ఇట్లు గురువులవలన ప్రణవములో ఉన్న విషయమంతయుగ్రహించి పరమానందమందెను. తరువాత గురువు దిద్దించి ప్రారంభ మహామంత్ర బ్రహ్మమును దిద్దసాగెను. గురుదేవులకు నమస్కరించి క్రమముగా ఓంకారముతో గూడిన మిగిలిన మహామంత్రాక్షరములు దిద్దుట కారంభించెను.

తిమ్మనభట్టు మంచి సంగీత విద్వాంసుడు వీణ గొప్పగా వాయింప గలవాడు. తండ్రివలన సంక్రమించిన సంగీతము వీణావాద్యమునందు వెంకన్న భట్టు మంచి ప్రవేశముగల్గి శ్రీహరి కీర్తనలు పూర్వము మహాభక్తులు రచించినవి పాడసాగెను. ఆనందపారవశ్యముతో నిజచుగు నిర్మలభక్తితో వీణాగానము గావించి గొప్పమెప్పులు సంపాదించెను.

తిమ్మనభట్టు క్రమముగా వార్ధక్యస్థితిలోనికి వచ్చెను. ఆతడు క్రమముగా శరీరము రుగ్మతతో మునిగిపోవగా పరమేశ్వర ధ్యానముతో కన్ను మూసెను. ఈ స్థితిలో వెంకన్నభట్టు హృదయము చలించి చావుపుట్టుకలు వాటి సహజ ధర్మములు గురించి యోచించసాగెను. ఇప్పుడు కుటుంబవారము పెద్ద వాడగు గురురాజుపైన పడెను. తమ్మునకు విద్యాభ్యాసము చేయించుచుండెను. వీణావాద్యములో అగ్రేసరుడయ్యెను.

వెంకన్నభట్టు సంస్కృతవిద్యలో పాదమిడి క్రమముగా శాస్త్రముల యందు పాండిత్యము సంపాదించగల్గెను. ఏకసంధగ్రాహి అగుటచే ఒకమారు

గురువు చెప్పిన అది మరల చెప్పనక్కరలేకుండా వప్పజెప్పించుండెడివాడు. స్వస్థములో మూలగాముడు దర్శనమిచ్చి హృదయమునకు ప్రోత్సాహము గల్గించుచుండెను. స్వామి దర్శనములో యింద్రియాదులకు తృప్తివచ్చుటయు నాత్మశాంతియు గల్గుచుండెడిది, ఇటు వెంకన్నభట్టు విద్యావంతుడగుచుండు కాలములో అమ్మున కుషణయనము గావించవలెనని గురురాజు తలపెట్టెను, అతని చేతితో ధనములేదు ధనవంతులవద్ద తమ్ముని ఉపనయనమునకు ధనము సంగ్రహించెను.

తరువాత ఉత్సాహముతో ఉపనయనము చేసెను. సంసారములో ధనలోపముండుటయు వదువు సాగుట కాటంకము వచ్చుచున్నదనియు వీరిబావగారు గ్రహించి తన చిన్నబావమరది వదువు బాధ్యత తనపై పెట్టుకొని తన పద్దకు రప్పించుకొనెను. వీణావాద్యమునుండు ప్రావీణ్యమున్నవాడు గావున “వీణావెంకన్న” అను విరుదునామము గడించెను. అతడు బావగారివద్ద శాస్త్రాదులు సంగీతము అభ్యసించెను, బావగారు తన బావమరదిలోని మేధాశక్తి దైవభక్తి చూచి పరమానందపడుటగాక అచిరకాలములో ప్రజ్ఞావంతునిగా తీర్చి దిద్దెను, విద్య పూర్తిగావించుకొని తోబుట్టు గృహమునుండి బయలుదేరి తన స్వగ్రామము భువనగిరికి వచ్చెను.

అన్నగారు గురురాజు తమ్మునకు వివాహముచేయ తలచెను. అతనిని ఒక యింటివానిగాచేసిన తనబాధ్యత తీరునని తలచి మంచి సంబంధము కొరకు వెదకసాగెను. పూర్వము వివాహము గురించి సంబంధములు వెదకువారు పిల్ల పుట్టింటివారిని గురించి శ్రద్ధగా శోధించెడివారు. కులము, విద్య, గుణ, ధన, రూపములు బాగుగా పరిశీలించిగాని సంబంధము నిశ్చయించేవారుకాదు.

సంబంధము చూచువారు ముఖ్యముగా కన్యవిషయము యిట్లు పరిశీలించెడివారు.

పంశము మంచిదా? వారుమంచి అలవాట్లలో ఉన్నారా? విద్యాదిగుణములు కలవారా? వారికి సంక్రామిక వ్యాధులు గలవారు యెన్నడూ లేరు కదా? రూపము గలదియూ? జీర్ణశక్తి లోపము వారు గదా?

అవి పరిశీలించి సంబంధములు నిశ్చయించు కొనువారు. అట్లు గురురాజు తన పరిసర గ్రామములలో సత్కుటుంబములలోని కన్యను “సరస్వతి” అనుపేరుగల చిన్నదానిని తన తమ్మునకు నిశ్చయపరచి వివాహము కావించెను.

దంపతులు ఈడు జోడుగా నున్న వారని ప్రజలు అనందపడసాగిరి. ఆ బిడ్డలు తన భర్త ప్రజ్ఞావంతుడు బుద్ధిమంతుడు మూల రామ భక్తుడు సంగీత విద్వాంసుడు సదాచార సంపన్నుడని పొంగిపోయి, తన భర్తకనుకూలపతియై ఉత్తమ యిల్లాలని పేరు పొందినది

వెంకటభట్టు సర్వ శాస్త్రములు నేర్చుకొన్నాడు. బ్రహ్మ విద్య నేర్వ వలయునని పట్టుదలతో ఉన్నాడు. తన భర్త కోరికనెరిగి సరస్వతి మంచి ప్రోత్సాహమిచ్చెను. ధనవంతమగు కుటుంబము కాకపోయినను యెట్లోకాలము గడుషుండిరి. ఆ విద్యలోని రహస్యములు మధ్య స్వామి వారివద్ద నేర్వదలచి కుంభకోణమునకు ప్రయాణము సాగించెను

తరువాత మాధ్వ మత స్వాములు సుధీంద్రులను దర్శించి నమస్కరించి తన కోరిక తెలియజేసిన దానికాయన పరమానందమంది అట్లే చెప్పెదనని ఈ శిష్యునివై నున్న వాత్సల్యము కొలది సమ్మతించెను.

వెంకన్నభట్టు తోడి శిష్యులతో పాఠములు చదువుచు గురువు గారికి తట్టని విశేష భావములు తనకు తట్టినవి చెప్పుచుండెడివాడు.

గురువుగారు యీ శిష్యుని బుద్ధిబలము ఆత్మశక్తి దైవాంశము గ్రహించి పరమానందముగా చూచుచుండెను. ఇట్లు మఠస్వామి వారివద్దకు బ్రహ్మ సూత్రములు యితర బ్రహ్మార్థ బోధక గ్రంథములు చదువుచూ వారందరికన్న మిన్నగా నుండుట చూచి తోడి వారి కసహనముగా ఉండెడిది.

ఇదివరలో వెంకటభట్టును మూడవ యేడున చూచినది. వారి జ్ఞాపక మున్నదా నాయనా! నీకు వలసిన బ్రహ్మజ్ఞానము నుపదేశింతును. నీ కోరిక చెప్పమని అడుగు దివ్య విద్యాభ్యాసము గావలయునను కోర్కె వెల్లడించగా విని నీకు విద్యాదానము చేయుదును. మఠములోని విద్యార్థులకు పాఠములు చెప్పుచూ యిచటి తీర్థప్రసాదములు గ్రహించుచు స్వాముల వారివద్ద నుదా పాఠములు బుద్ధి సూక్ష్మతతో గ్రహించసాగెను. వెంకటభట్టు నందాచార్య స్వాముల కమితాను రాగము పెరిగినది. తాను చదువుకొన్న పాఠమున కారాత్రి యందే దాని వివరణ ములు వ్రాయుచుండెను. శాంతముతో పరిమిత పరిచయము గలవాడై యందరు తన్ను మంచి వాడని పొగడుతున్నట్లు నడుచుకొనుచు మఠమువారికానందము గల్గించసాగెను.

ఇతనియందు వారికింతటి అభిమానము కలుగుచూచి మిగిలిన విద్యార్థు లితనిపై ద్వేషము కల్పించ నెంచుకొనిరి. గురువుగారి వద్దకుపోయి యిట్లు నేరములు చెప్పిరి. “స్వామీ! మన వెంకటభట్టు పేరునకు చదువుచు తీర్థప్రసాదములు స్వీకరించి నిద్రపోవుట తప్పమరొకటి చేయుటలేదు. మఠములో

ద్రవ్యము వానిపట్ల వృధాగా ఖర్చు జరుగుచున్నది. ఇచట వానినుండి వ్రయోజనము లేదు. మతము నుండి సాగనంపుట ముంిది.”

సుధీంద్ర స్వామి వారి మాటలు విన్నారు వారితో నిట్లన్నారు. “మీరు చెప్పినవి విన్నాను. నిదానించి దానిని గురించి చర్య తీసుకొందును.”

తరువాత ఒకనాడు పాఠము గురువుగారు చెప్పుచున్నారు. సమస్త మెరిగిన స్వామి యందొక విషయము గురించి తట్టలేదు దానిని నిదానించి చెప్పదలచారు. ఈ రోజునకు పాఠమాపుజేసినారు. శిష్యులకు రేపు చెప్పదనని చెప్పి పంపివేసినారు. స్వామి గురుదేవులాపు జేసిన పాఠమును తానున్న మకాములో మరల మరల చదివి తనకు తట్టిన భావముతో టీకా వివరణము రాసి యా రాత్రి జాగ్రత్తగా చదివి సుఖముగా నిద్రపోయెను.

గు రు ప రీ క్ష

సుధీంద్ర స్వామి వారికి వెంకటభట్టుపై విశేషమైన అనురాగమున్నది. అతడు సర్వ సమర్థుడను నమ్మకము గలదు. సహనము లేక తోడి విద్యార్థులు చెప్పిన చాడీలను స్వామి మన్నించలేదు. అతడు సమర్థుడన్న నమ్మకమున్న కారణమువలన రాత్రిఅయిన పిదప ఒక శిష్యుని మాత్రము వెంటబెట్టుకుని స్వామి పరుండి యుండిన యొక శిథిల మంటప ప్రదేశమునకు బోయిరి. ఆయన గాఢ నిద్రలో పరుండియుండెను. తల క్రింద పుస్తకములున్నవి. ఆ గ్రంథములను విడి విడిగా పఠిశించసాగిరి. అందులో గురువు చెప్పిన “సుధా” మహాగ్రంథమునకు

తాను వ్రాసియుంచుకున్న టీకా గ్రంథము కూడ ఉన్నది. దానిని సుధీంద్రులవారు విడివిడిగా చదువసాగిరి తన శిష్యుని పాండిత్యమునకు ఆశ్చర్యపడిరి.

అట్లు చదువుచూ శ్రమముగా తాము పాఠం ఆపిన ఘట్టము తీసి చూచెను. అందులో మన వెంకటభట్టునకు తోచిన టీకాకూడా రాయబడియున్నది దానిని స్వామి శ్రద్ధగా చదివినారు. తమకుతోచని గూఢమైన భావము వివరముగా రాసి య్లుంచి చదువుకొన్న శిష్యునిచూచి పరమానందము పొందెను. వెంటనే తాను కప్పకున్న శాలువను నిద్రించుచున్న శిష్యునిపై కప్పి తిరిగి వెళ్ళిపోయిరి.

ఆరాత్రి అట్లు జరిగెను. మరునాడు ఉదయము లేచి తనపై కప్పివున్న శాలువ గురుసంబంధమయినది, ఎట్లు వచ్చినదా అని ఆశ్చర్యపడెను. వెంటనే ఆ శాలువాతో తన గురువు సన్నిధానము చేరుకొనెను గురువునకు నమస్కరించి వినయముగా యిట్లనెను :

“స్వామీ! తమరు ధరించు శాలువా నాపై కప్పబడి ఉన్నది. అది యెట్లు వచ్చినదో తెలియుటలేదు. తమ శాలువా తమకు సమర్పింప వచ్చితిని అనగా విని గురుసర్వులు చిరువవ్వు నవ్వి “నీవు ధరించుటకు తగినవాడ వగుటచే నీకు వచ్చినది. నీవు దానిని ధరించవలెను, నీవు రాసివుంచుకొన్న టీకా గ్రంథము జాగ్రత్తగానే వున్నది. కంగారు పడనక్కరలేదు. నీవు నిత్యము పాఠములు చెప్పు కొను బ్రభేషము నడుపుముని యుపేను.

పాఠములు చదువుకొనుటకు విద్యార్థు లందరు వచ్చినారు. వెంకటభట్టు వచ్చి యుండెను. మఠస్వాములు శిష్యులకు పాఠములు చెప్పుటకు వచ్చారు తరువాత వెంకన్నభట్టును గురించి శాస్త్ర స్వాములవారు మంత్రప్రము కతకు వెళ్ళుటయు

తడు నిద్రతో నుండుట గ్రంథమును గురించి రాసియుంచిన టీకా గ్రంథము చదివి మిన్న అపుచేసిన సందర్భములో టీకా స్వయముగా రాసియుంచుకొన్న శిష్యుని మహామేధాకై తనకన్నా హెచ్చుగా ఉన్నదని తాము భరించిన శాలువా కప్పిన షయము అంతయు స్వాములవారితో వెళ్ళిన శిష్యుడు వారందరకు వెల్లడించెను. వారందరు అదివిని మహాశ్చర్యముపొంది వారి మధ్యనున్న స్వామికి పెక్కు షయముల ప్రకాశము లాచరించిరి.

తరువాత గురువుగారా గ్రంథముతీసి చదువుచు వెంకటభట్టు వ్రాసిన “పరిమళ” అను వ్యాఖ్యానము వారికి వివరముగా వినిపించెను. వారందరు అది విని గుండెలు దడదడలాడగా మౌనముగా ఉండిరి. తాము చెప్పిన నేరములకు న్యతిరేకముగా అతడున్నాడని గురుస్వామివద్ద తమ దుర్గుణము వెల్లడియైనదని వారు సిగ్గుపడి తలలువంచి కూర్చుండిరి. గురువుగారు పరిమళ వ్యాఖ్యానము చదివి సంతోషించి వెంకటభట్టునకు తగిన విరుదము “పరిమళాచార్యులు” అను దానిని బహూకరించిరి. నాటినుండి పరిమళాచార్యులను విరుదము వహించి తిరుగు చుండెను.

నేరములు చెప్పిన తోటివిద్యార్థులు తాముచేసిన తప్పిదము చెప్పి తమ్ము మన్నించమని ప్రార్థించిరి. స్వామి వారినిచూచి మిత్రులార! నేరములు క్షమించుటకు గాని పరదానములు నీయుటకుగాని నేనెంతవాడను. ఆ కోదండరామ ప్రభువును వేడుకొనండి ఆయన మిమ్ము దయతో చూచి మీకు మంచి శుభములు కల్గించును. అన్నిటికినీ అందరకును రామచంద్ర కరుణయే కావలయును, ఆ ప్రభువు మిమ్ము దయచూడగలడని చెప్పెను.

మతమువారు నిత్యము మతముతోనే ఉండరు ధర్మము దైవభక్తి ప్రబోధించుటకు దేశముతోనికి ప్రచారమునకు బయలుదేరి వెళ్ళుచుందురు. అట్లే శ్రీ సుధీంద్రస్వామి తమ ధర్మప్రచార సంచారమునకు బయలుదేరిరి. వారితో శిష్యగణముకూడా ఉందురుగదా! అట్టివారితో వెంకటభట్టుకూడ ఉండెను. వారు దక్షిణభారతదేశములోని మినాక్షి ఆలయంగల మధురకు వచ్చిరి. మతాధిపతులు యెక్కడకు పోయినను వారికి తగు గౌరవాదు లాయాప్రదేశములలోనివారు చూపించుదురు. విశేషముగా పాదపూజలు ఇతరాధనలు జరిపించుచు శ్రీమంతులైన వారు విశేషధనములు సమర్పింతురు.

అట్లే సుధీంద్రస్వామిని భక్తిపూర్వకముగా ఆదరించి కానుకలు సమర్పించుచుండిరి.

వారట్లు మధురా నగరములోవున్న కాలమందు మధురలో మతాముగా వున్న యొక సన్యాసి శ్రీ సుధీంద్రస్వామి మాటలువిని కారణములేని అసహనము వహించెను ఆయన గౌరవింపబడుటకా సన్యాసికి యిష్టములేదు. ఈ సన్యాసి శ్రీ సుధీంద్రస్వామిని పరాభవముచేయ దలపెట్టెను. తనతో వాదనకు రమ్మని పిలిచాడు.

శ్రీ స్వామివారందులకు సమ్మతించెను. శ్రీ స్వామివారా సన్యాసికి ఇట్లు కబురుచేసారు. “ముందు నాతోగాక నా శిష్యునితో మీరు వాదించుడు.”

అతని తర్వాత నాతో విద్యావాదనకు దిగవచ్చు “పరిమళాచార్యుడను పేరుగల శిష్యుడాతడనిరి.”

ఆమాటలకు సన్యాసి సమ్మతించెను పరిమళాచార్యులవారితో విద్యా వాదనకు సిద్ధపడమన్నాడు, మర్నాడు సభను ఏర్పరచారు, వెంకటభట్టు సన్యాసి

యిరువురూ తర్కవ్యాకరణాది శాస్త్రములపై చర్చ ప్రారంభించారు. ఒకరోజు రెండురోజులా యీ చర్చ వరసగా జరుగెన్నెది రోజులు జరిగింది ప్రజలందరూ వారివారి వాదములు వినుచు యిద్దరూ సమానమైనవారని యనుకొనుచుండిరి.

ఇట్లు వాదోపవాదములు జరుగెన్నెది దినములు జరిగినపిదప ద్రావిడ దేశ స్థానాని తానోడితినని ప్రకటించెను.

వెంకటభట్టునకు “మహాభాషాచార్య” బిరుదు మచ్చటవారు బహుశరించిరి. సభాజనము జయజయ ధ్వనులు గొవించి జరమానందమందిరి. సామాన్యముగా తిరుగుచుండెడి వీణా వెంకన్న నేడు మహామహులమధ్య మహాభాషాచార్యుడైనాడని మతస్వాములవారు జరమానందమందిరి. శ్రీరాముని సేవించిన మహాభక్తాగ్రేసరుడు స్వామి వీణా వెంకన్నభట్టుని అందరనిరి.

తంజావూరు సంగీత విద్వాంసులకు ప్రావరము కావేరినదీ జలములు త్రాగినవారి కంతోయింతో సంగీత మలవడును. ఆ తంజావూరు నాయకరాజుల బాలనలో ఉండెడిది. ఆకాలములో తంజావూరును రఘునాథరాయలు పరిపాలించు చుండెను.

ఆయన గొప్ప విద్వాంసుడు, కవి, సంగీతశాస్త్రవేత్త, దైవభక్తిగ్రుడు. మతధర్మము లందఱిమానము గలిగినవాడు. ఆయన మతస్వామి సుధీంద్రులవారి సంచార విషయము విని వానిని తన సంస్థానమున కాహ్వానించెను. దానికి స్వాముల వారు సమ్మతిని తెలియజేయగా శ్రీ రఘునాథరాయలు వారిని రాఘవరాయలతో పిలిపించి యెదురేగి తనరాజధాని తంజావూరులో నుండి పూజింపసాగెను.

రఘునాథరాయలు తమ సంస్థానముతో మంత్రిగా విశ్వనాథదీక్షితులు వ్యవహరించుచుండెను. ఆయనకూడ చాల సమర్థుడు, ఆయన శ్రీ శంకరాచార్యుల వారి సాంప్రదాయమునకు చెందినవాడు. విశ్వనాథ దీక్షితుల కుమారుడు యజ్ఞనారాయణ దీక్షితులు.

ఈ మంత్రివర్గుని కుమారునకు పెద్ద పేరుపొందిన 'పరిమళాచార్యుడు మహాబాషాచార్యులు' అను విరునాము దాల్చిన వెంకటభట్టుతో తమ అద్వైతమనువాదనలో నిలబెట్టెదను వాదించరమ్మనెను. స్వామివారైనను పరిమళాచార్యుల వారైనను యెవరైనను సరే తమ వాదమును మాతోచేయుమని చెప్పి కబురుచేసెను. సుంభేంద్రస్వామి దానికి సమ్మతించెను. మరునాడు వాదనకు నిర్ణయించి కబురు చేసిరి.

మరునాడు సభలోనికి ఉభయ పక్షములవారు వచ్చిరి. రాజసభ బ్రహ్మాండముగా నుండెను. అన్ని పక్షములవారువచ్చి వారి వాదోపవాదములు వినుటకు కుతూహలముతో ఉన్నారు. తరువాత పరిమళాచార్యులవారు వచ్చి తమ గురుదేవులకు నమస్కరించి వారి దీపనలు పడసి దీక్షితులతో వాదనకు సమ్మతి చూపిరి.

శ్రీ మతస్వామియే సభాధ్యక్షత వహించవలయునని శ్రీ రఘునాథరాయలు కోరెనాడు. యజ్ఞనారాయణ దీక్షితులు వాదనకు దిగెను. ఇరువురు వాదించసాగిరి. శ్రీ స్వామివారు ఉభయుల వాదములు వినుచు సంతోషించెను. తరువాత మధ్యాహ్నాలవారి సిద్ధాంతము నిట్లు వివరించెను.

జీవులు మూడు విధముల ముక్తి పొందగలవారు. అజ్ఞానముతో నుండువారు, నిత్యము సంసారమందుండువారని తెలియవలయెను. మోక్షమున

కాశించి తపస్సు చేయుచు జీవయాత్ర నడుపువారు, యెప్పుడు జీవితమంతయు ఈ సంసార సంబంధముతోనే సంచరించువారు, ప్రపంచ జ్ఞానము తెలియక మూఢత్వముగా తిరుగువారు జీవులు జీవులే! దేవుడు దేవుడే!

శక్తిలేని నాశరు ప్రభువు కాదు. శక్తి సంపాదించుకొన్న యా దేవుని చేరదలవాడగును. కాని శక్తి సంపాదించిన వారు దేవుడు కాదు. అని యిటువంటి ధర్మశాస్త్ర సంబంధవిషయములు పెక్కు సభలో దీక్షకునితో వాదించి వివరించెను. సభలోని వారంతా వాదమును మెచ్చుకొనిరి

వెంకటభట్టు రాయలసభలో వాదించిన వాదనను విని దీక్షితులు తన వాదన మునుసంహరించు కొనెను. పరిమాళాచార్యుల వాదన సమర్థనీయమనియు తాను పరాజయము పొందినట్లు సభలో వెల్లడించెను. ఇది అంతయు చూచి సఖికులు మెచ్చుకొని, జయజయ ధ్వానములు కావించిరి. జయము వెంకటభట్టును వరించెను. గురుపర్యులు పరమానందమొందిరి. తన శిష్యునకు వచ్చిన జయమును గూర్చి మతస్వామి పరమానందపడి సభలో “భట్టాచార్యులు” అను విరుదము నిచ్చిరి.

తరువాత కొంతకాలము గురుపీఠములో సంచరించుచు “మహా భట్టాచార్య” అను ప్రేమనామముతో గురువుగారు పిలుచుటకు సంతోషపడుచుండెను. తర్వాత స్వామికి యిల్లు భార్యాభిద్దల సంగతి గుర్తుకు వచ్చినది. స్వాములవారు తన శిష్యుని హృదయము గ్రహించి పరమానందముతో నిట్లనెను.

“మహాభాష్యాచార్యా! నీవు యింటికిపోయి గృహస్తునిగా జీవితమ గడుపుకొనుము. నీవారాధించు మూలరాముడు నిన్నాశీర్వదించి సకల సుఖముల చేకూర్చును” అని అతనికిచ్చిన బహుమతులు ధనము మొదలగునవన్నియు తాపరిమళ గ్రంథము పుచ్చుకొని సుఖముగా పోయిరమ్మని దీవించి పంపెను.

గురువుగారి సమ్మతిగొని మన పరిమళాచార్యులు తన స్వగ్రామమునకు ధనము సువర్ణము ఇతర విహుమతులు గొని భువనగిరి చేరెను.

పీఠా వెంకన్న మహా భాష్యాచార్యుడయినాడని విని అనేక సభలలో శాస్త్రములు మతములు, ధర్మములు గురించి వాదించి జయించి వచ్చినాడన్న కీర్తి నలుదెసల ప్రాకినది. ఇటువంటి గురువువద్ద విద్య నేర్చుకోవలయునను, నా నా ప్రాంతములనుండి శిష్యులు లెక్కలేనంతమండి వచ్చి స్వామి నాశ్రయించిరి. వీరందఱకు విద్య చెప్పిటకు యేమడ్డము లేదుగాని వారికి భోజనాదిసదుపాయాలు జరుగుట కష్టముగా నుండెను.

భట్టాచార్యులు పాండిత్య ధనమున్నదికాని నిజమైన ధనము పోషణకులేదు దీనిగురించి యోచించ సాగెను. పూర్వము గురుకులము నిల్చి ధనవంతులు వాటిని పోషించుచుండిరి. ఈనాడు పోషణలేదు. గురువులకే సంసారములు గడుపుట గష్టముగా నున్నప్పుడు శిష్యులకు భోజనాది సదుపాయములు కుదరవు గదా!

అందుచే మన స్వామి యోచించ సాగెను. అట్లే శ్రీరాఘవేంద్రునిపై భారముంచి ఎట్లో గడించి ఇల్లు దిద్దుకొనుచు శిష్యులను పోషించి విద్య చెప్పుచు కాలము జరుపుచుండెను. ఆ విధముగా జీవయాత్ర సాగించుచుండెను.

మ హి మ

ఇట్లు సంసారము సాగించు కాలంలో సమీప గ్రామంలో ధనవంతులింట వివాహము జరుగుచుండెను! పూర్వము వివాహములు జరుగు చోటునకు పండితులు పోవుటయు, దంపతులను దీవించుటయు, యజమానులీ పండితులను సత్కరించుటకు జరుగుచుండు టాచారముగా ఉండెను. అందుచే స్వామి భార్య సరశ్వతీ మాత భర్తను పిలిచి ఇట్లనెను; నాథా! ఆ గ్రామములో వివాహము జరుగుచున్నదట! మీరుపోయిన మిమ్ము వారు గౌరవించి విశేష ధనము బహుమతిగా ఇస్తారు! తనక అక్కడకు వెళ్ళిరండని ప్రోత్సహించెను. ఆ మాట విని మన స్వామి సమ్మతించి ప్రయాణమై పోయెను. ఇంత పండితు నైనను వేష భాషలు సామాన్యములే!

ACCNO. 20670

922.945

RAM

25200

శ్రీ స్వామి ఆ వివాహమునకు వెళ్ళెను! అనేక మంది మహా మహాలు వచ్చి ఉన్నారు, పరిమళావార్యుల వారిని చెప్పుకొనుట తప్ప ఎవ్వరాయను ఆన వాలు పట్టలేదు. ఆయన ముఖము యెరుగరు!

అచార్య స్వామిని కూడ యొక సంభావన బ్రాహ్మణునిగా పరిగణించిరి ఆయన మాట యెత్త లేడు. ఆయన యెవరని యెవరూ ప్రశ్నించలేదు. పెండ్లికి వచ్చిన వారికి భోజనాదులు పురోహితునింట నేర్పాటు చేసిరి! వచ్చిన వారికి గంధాదులు పూయవలెనుగదా! గంధము తీయుటకు ప్రత్యేక మొక మనుష్యుడు గంటల కొలదీ తీయవలయును. అందుకు తగిన వానిని చూడవలెను. పురోహితు లందరు తేరిపారి చూచి దానికి తగిన వాడు యీతడని నిర్ణయించి స్వామి కావని వినియోగించెను!

మహనీయులకు ఏ విధమగు అహంకార మమకారము లుండవు గదా! సరియే మన కర్మ మట్లున్నదని లోనే భావించి గంధము తీయ మొదలు పెట్టెను. ఆ గంధము తీయుచు వేద మంత్రములను పారాయణ చేయసాగెను! ఆ సమయములో వేద సూక్తములు పారాయణము చేయుటలో అగ్ని సూక్తము పారాయణము గావించుచు, తీసెను. ఇది చేయవలయునని చేసినది గాదు!

ఆ మహనీయుడట్లు పారాయణము చేయుచు గంధము తీసి, అందర కందించెను. తరువాత భోజనమునకు బ్రాహ్మణులందరు వచ్చి కూర్చుండిరి. అందరు గంధము తీసుకొని శరీరము నలంకరించుకొనసాగిరి. వారటు శరీరమును గంధము వ్రాసుకొనగా ప్రతి వారికి శరీరము నుండి మంటలు జయలుడేరినవి. తాపము గల్గిన వారందరూ “అబ్బో దిబ్బో” మనిరి. ఇది అంతయు చూచి ఈ గంధము ఎవరు తీసిరి? వారెవరవని కలవరపడుచు తిరుగుచుండగా, ఇంకను గంధము తీయుచున్న షరిమకాచార్యుల వారిని వారు చూచిరి! వారట్లు చూచి యిట్లనిరి!

“స్వామీ యీ గంధము మంటలతో శరీరములను బాధించుచున్నది. గంధములడుకొన్న వారు చల్లగా ఉండవలయును” ఇదేమి గంధమని ప్రశ్నించిరి

స్వామికి తానగ్ని సూక్తము పారాయణ సమయములో గంధము తీసినాను కాబోలు ఇప్పుడు వరుణ సూక్తము పారాయణ జరుపుచున్నాను. ఇది వీరికి చల్లదన మిచ్చునని భావించి వారితో నిట్లనెను

ఈ గంధమును గొనిపోయి ఈ గంధము వ్రాసుకొన్న వారి కిండు యిప్పుడు చల్లగా నుండునని వరుణ సూక్త పారాయణ సమయ గంధ మందర కందించెను! తెండవ తడవ యిచ్చిన గంధము వ్రాసుకొని మంటలు తగ్గి వారు చల్లగా ఉండిరి.

వారిలో వారికి యెన్నో సందేహములు వచ్చినవి. ఈ గంధము చల్లగా నుండుటయా? ఇది మంటలు కల్పించుటయా? గంధముతో నిన్ని రకములుండునా? ఆయన యెవరు? యీ గంధ విషయము తెలియపలయునని ఊహించిరి!

అక్కడ వారు వెంటనే శ్రీ స్వామివారి వద్దకు వచ్చి ఈ గంధ మా గంధమునకు భేదమెట్లు వచ్చినది? నీవు మంత్ర కాత్రువేత్తవా? ఎవరు నీవని ప్రశ్నించిరి. దానికి మన స్వామి విను అగ్ని సూక్త పారాయణలో తీసినది. మంటలు పెట్టినది. తరువాత వరుణ సూక్త పారాయణలో తీసినది. చల్లదన మిచ్చినది. ఇది యిందులోని విషయమని వివరించెను!

ఆ మాటలు విని అక్కడ జరిగిన కల కలమునకు అశ్చర్యపడి వివాహ యజమాని అగతికి వచ్చి ఆ విషయమంతయు విని ఆ మహానుభావుని వద్దకు వచ్చి యిట్లనెను!

“స్వామీ! తమ దే ఊరు? ఎక్కడనుండి వచ్చినారు? మీరు చూడగా మహా మహిమ గలవారిగా మేము గ్రహించుచున్నాము. నిపుడుగప్పిన నిప్పువలె నున్న మీకు మా నమస్కారములు రక్షించుడు” అని ప్రార్థించి కాళ్ళపై బడిరి! అది విని

శ్రీ స్వామివారిని చూచి ఇట్లునెను. "కర్మ ఫలము యెవరు తప్పించగలరు? ఏ జీవికి కర్మ యెప్పుడు తటస్థించునో యెవరి తెరుక! శ్రీ రామాజ్ఞప్రకారము సమస్తము జరుగవలసినదే! దానిని తప్పించలేమన్న" మన స్వామిని చూచి తమ నామధేయమే మనిరి. నేను వేదాదు లభ్యసించిన విషయమెందులకు కావలయును!

నేను భువనగిరి వాసుడను. వీణావెంకట భట్టని నన్నందురు. నేను మీ యింటిలో వివాహమునకు వచ్చితిని. నాకు యీ పని అప్పగించినారు! ఇది చేసినా ననగా విని వారందరు హడలిపోయిరి. మహానుభావుడు అపర ప్రహ్లాదుడనిపించు కొన్న మహనీయుడు మహా విద్వాంసుడు. మన యింటికి రాగా యిట్టి విధముగా అవమానము చేసితినిని యజమాని బహు విధములుగా విచారించి క్షమార్పణము వేడెను!

పురోహితుడాయన మొగమెరుగని వాడగుటచే ఇప్పుడా విషయ మెరిగిన వాడై కాళ్ళమీద పడి పరిపరి విధముల ప్రార్థేయపడి క్షమార్పణము వేడెను. ఆ తరువాత పెండ్లి యజమాని యిట్లునెను;

స్వామీ! ఈ గంధము యిట్లు మంటమండుటకు కారణమేమని యడిగెను. అప్పుడు స్వామి యిట్లు చెప్పెను! వేదములో నొక్కొక్క దేవతక్కొక్క సూక్త మున్నది. నేను గంధము తీయునప్పు డగ్నిసూక్తము చదువు చున్నాను. దాని వేడిమి అట్లయినది! ఇది వేద మంత్రములలోని మహిమ అని చెప్పెను. అది విని యజమాని పురోహితుని చూచి మూఢా! యీ వేద పండితుడు గంధము తీయుటకు దొరకెనా? యుక్తా యుక్తములు గ్రహించవలదా? ఎంత పాపము చేసితివని" మందలించెను!

తరువాత వీణావెంకన్నగారిని విను అపూర్వకముగా యజమాని యొక ప్రార్థన చేసెను! తమతోసహా పంక్తి భోజనము చేయనను జనుమనెను. దానికి శ్రీవారు సమ్మతించిరి. అందరూ భోజనములు గావించిరి. వచ్చిన బ్రాహ్మణుల కందరకు ఉచిత రీతి సంభాషనలు యిచ్చి గౌరవముగా పంపించెను !

పిదప వెంకటభట్టు తానుకూడ వెడలిపోదునని యజమానితో చెప్పగా అతడు విని “శ్రీవారు యీ నూతన దంపతులను దీవించి వెళ్ళగోరెద” ననెను. దానికి వారు సమ్మతించి ఆ దంపతులను దీవించెను. తరువాత యజమాని వెంకట భట్టునకు విశేషమయిన సన్మానము వస్త్రములు బహుమతిచేసి పంపించెను.

ఆయన యిచ్చిన బహుమానము విప్పిచూడలేదు తిన్నగా యింటికి పోయి భార్యచేతిలో పెట్టెను. ఆమె అది అంతయు విప్పిచూచెను. బట్టలు నూటపదార్లు ఉన్నవి. అవిచూచి ఘరమానంధమందెను.

మ ర థ ి ప త్యం

కుటుంబములో దరిద్రబాధ యొక్కవగా ఉండెను. దారిద్ర్యము నుండి తప్పించుకొనుటకు ఉపాయమేమి దొరకకుండెను. యింతలో శ్రీ వెంకటభట్టునకు ఉపాయము తోచెను. తన గురువులు సుధీంద్రులవద్దకుజేరి రోజులు జరుపుకోవలయు నన్న కోరిక లేచినది వెంటనే భార్యబిడ్డలతో ప్రయాణమై మఠమునకు వచ్చిరి.

అట్లువచ్చి మహాభాష్య పరిమళ భట్టాచార్య విరుదాంకితుడగు వెంకటభట్టును చూచి మఠస్వామి పరమానందమంది గౌరవించి కూర్చుండబెట్టి యిట్లనెను :

నీరాకలోని అర్థము గ్రహించినాను. నీవు నీభార్యావిద్వలతో మఠములో ఉండుము. శిష్యులకు పాఠములు చెప్పచు మూలరాము లర్పించుచుండుము సందేహింపకుమని ప్రోత్సహించి తనవద్ద నుంచుకొనెను.

మఠములో వెంకటభట్టుచేరి, శిష్యులకు పాఠములు చెప్పచు మూలరాము నారాధించుచు కాలము గడుపుచుండెను. యింతలో శ్రీ సుధీంద్రులవారికి అనారోగ్యము కన్పించెను ఆయన మనస్సులో నిట్లు విచారించెను :

మఠములోని కార్యములు చక్కదిద్దవలెను మూలరాముని పూజ నిర్విఘ్నముగా సాగవలెను. నా బదులు యెవరిని నిర్ణయించి ఉంచవలె.

ఆయనకు పీఠావెంకన్న హృదయములో తట్టెను వెంటనే తన శిష్యుని పిలిపించి యిట్లనెను : శిష్యా ! నాకు శరీరస్థితి బాగాలేదు. మఠాధిపత్యము యెవరికైన యూయదలచితిని, దానికి నీవు తగుదువని నమ్ముచున్నాను నీవు సన్యాసము పుచ్చుకొని మఠము నడిపింపుము.

అమాటలు విని మన వెంకన్న స్వామివారితో యిట్లనెను : స్వామీ ! తమ యిష్టానుసారము నేను నడువగలవాడను, యిప్పుడి విషయములో నాకు సందేహమున్నది నా భార్య వయసులో వున్నది అగ్నిసాక్షిగా వివాహమాడి విడువనని ప్రమాణము చేసాను. అప్రమాణము త్రోసిపుచ్చి భార్యనుమోసపుచ్చి నేను యీ యాశ్రమ స్వీకారముచేయుట ధర్మముకాదుని అనుకొనుచున్నాను.

వెంకటభట్టు మతస్వామిని వినయముతో యిట్లు ప్రార్థించెను: తమకు వ్యతిరేకము చెప్పిన సాహసమునకు మన్నించగోరెదను క్షమించుడని ప్రార్థించెను, దానికి స్వామి మనస్సులో సంతోషించి మన వెంకన్న చెప్పినది నిజమే వయ: కాలములో భార్యను విడచిపెట్టుట ధర్మముకాదని తానుగూడ గ్రహించెను. పిమ్మట సన్యాసము కావలయునన్న కోరికతోనున్న యింకొక శిష్యుని పిలిచి యాతనికి సన్యాసమిచ్చి “యాదవేంద్రులు” యను పేరుపెట్టిరి.

ఆతనికి సన్యాసమిచ్చిన కొలది దినములకే పెద్దస్వామి వారి శరీరము కుదురుటడినది. యాదవేంద్రుల పనిలేకపోయినది సుధీంద్రులు వారిని దేశయాత్రకై ఉత్తరదేశముపోయి ప్రచారము చేయుమని పంపించిరి.

ఇట్లుండగా మరల కొన్నాళ్ళకు సుధీంద్రులకు శరీరము అనారోగ్యమునకు గురియ్యెను. మూలరాముని పూజాదులు సాగుపరిస్థితిలో లేదు. యెట్లు మతము కార్యము కొనసాగునా యని యోచించసాగెను ఆ సమయములో వెంకటభట్టును గురించి ఒకనాడు స్వప్నము వచ్చింది. ఆ స్వప్నములో శ్రీరాముడు కనిపించి సుధీంద్రులతో యిట్లనెను : నీవు నా పూజావిధానమును గురించి విచారించనక్కర లేదు మన వెంకన్న నన్ను పూజించుటకు తొందరపడుచున్నాడు. ఇందులో పాల్గొనగలడనెను. దానికాస్వామి పరమానందమందెను ఈ విషయము వెంకన్నకు చెప్పవలెనని స్వామి తొందరపడసాగెను :

వెంకన్న స్వప్నములో శారద కనిపించి యిట్లనెను: ఓ భక్తుడా ! నీసేవలు పొందవలచి శ్రీరాముడు చూచుచున్నాడు “నీవు శ్రీరామ ప్రీతిగా సేవలు గావించుటకు సిద్ధముగా ఉండుము యితరములగు అనుమానములు పెట్టుకొనకుము, దానివలన నీకు మంచికీర్తి ప్రజాసేవ, పరోపకారాది శుభములు గలుగును నీవు తొందరగా నాశ్రమస్వీకారము గావించుము” అని చెప్పి దీపించి ఆ జగజ్జులని మాయమయ్యెను వెంకన్న హృదయము పొంగిపోయెను.

తరువాత గురుశిష్యు లిద్దరూ తమ తమ స్వప్నవృత్తాంతములను చెప్పకొనిరి, వెంకన్నభట్టు శ్రీరాముని అజ్ఞాననుసరించి “నేను సన్యాసము పుచ్చుకొందున కాని ఒకకోరిక నాకున్నది నా పుత్రునకు ఉపనయము గావించిన పిదపనే ఆశ్రమము తీసుకొందునని చెప్పగా గురుస్వామి ఆ శుభకార్యమునకు వలయు ధనము ఇచ్చి పంపించెను. వెంకన్న ధనముగొని యింటివచ్చి ఉపనయన శుభముహూర్తముంజీ బంధువులను పిలిచి వేడుకగా తన కుమారునకు ఉపనయము గావించెను.

కట్టువును బంధువులందరూ దీవించిరి తరువాత వారివారి గృహములకు వెళ్ళిపోయిరి. తన కుమారునకు బ్రాహ్మణత్వము వచ్చినందుల కాసరస్వతీదేవి పరమానందమందెను.

పిదప వెంకటభట్టు భార్యతో తనలోని ఆలోచన ముందుగా చెప్పకుండా యిట్లు ప్రారంభించెను : లోకములో పుట్టినవారు మరణముచెందకతప్పదు కర్మపాకముకొలది విడిపోవుట దూరముగా నుండుటయు తటస్థించును ఈశ్వర నిర్ణయము యెవరకు తెలియను, నీవు నాతో పరమదరిద్ర మనుభవించినావు.

తినతిండి కట్టుబట్టుకు కరువుగా జీవితము నడుపుకొన్నావు. నీవలనే నాకు యీ కీర్తి యీ విద్యాలాభము వచ్చినది నీఅండ లేకుండా నిలబడలేను.

మన పిల్లవానికి ఉపనయనము స్వాములవారి దయతో జరిగింది. సన్ను మూలరాముని పూజకు రమ్మని యీ రాముడు వేచియున్నాడు నేను సంసారము వదలి ధర్మప్రచారమునకు దిగెదను, నీవు నాపైన ప్రేమవిడిచి విడ్డను జాగ్రత్తగా పోషించుకొనుము.”

తర్వాత కుంభకోణమునుండి తంజావూరు బయలుదేరి గురుశిష్యులు వచ్చిరి. మతస్వాముల రాకవిని రఘునాథరాయలు సర్వసన్యాహములు గావించి వారితెదురేగి గౌరవపూర్వకముగా వారిని గొనివచ్చి సంస్థానమున నిల్పెను. తర్వాత శ్రీస్వాముల వారు మహారాజుతో వీణావెంకన్నభట్టునకు సన్యాసము మీ సంస్థానములో నీయవలస వచ్చితిని మీరు దానితోపాటు వీర్వాణులన్నియు చేయగోరెదను అనెను. ఆ రాయలు పరమాశ్రయమందు దానిని వాడెడిన విధానముగా నన్నియు నియమిత కాలములో జేర్పించెను. మంచి ముహూర్త ముంచబడెను. ఆ సమయానికి వారందరు యెదురుచూడసాగిరి.

తంజావూరు సంస్థానములో వీణావెంకన్నభట్టునకు శ్రీస్వామి సన్యాస మిచ్చెను. ఆ తర్వాత స్వాములవారు యీ వెంకన్నభట్టునకు “రాఘవేంద్రస్వామి” అను నామధేయముంచిరి.

అందరూ అట్లే పిలువబడుట శ్రీవారాజాపించిరి. రాజసభలో పండితులందరూ యీ మహోత్సవమునకువచ్చి “సన్యాసము-దాని మహిమ” అన్న విషయముపై పెక్కుగా నుపన్యాసము లిచ్చిరి. వారందరూ నూతన స్వాములవారిని గురించి హెచ్చుగా పొగడి వారి సామర్థ్యమును చక్కగా వివరించిరి. పిదప వారి నందరను వదలి తన గురువర్యునితో మతమునకు వచ్చెను. అట్లు వచ్చిన రాఘవేంద్ర స్వాములవారికి మతాధికారము వెంటనే అప్పగించబడెను.

మతములో నిత్యపూజలోనున్న శ్రీరాముని విగ్రహములు మూల రాముడు, దిగ్విజయరాముడు-జయరాముడన్న విగ్రహములు ఆరాధించుచు మాధ్వసిద్ధాంతముల ననుసరించి నడువసాగెను. త్రిమూర్తి స్వరూపమగు శ్రీరామత్రయమునకు సేవచేయుచు భాగ్యము ప్రాప్తించినందుల తానందపడ

సాగెను. పీఠాధికారము వచ్చినతరువాత లాంఛనములు వరుసగా శ్వేతచ్ఛత్రము జల్లకి స్వాములవారికి మంగళవాద్యములు వరసగా వచ్చెను.

చాలమంది ఆమెను ఊరడించసాగిరి. ఏమిలాభము? ఆమె మహాక్షేభ తన మనస్సులోపడి బాధపడుచున్నది. బలవన్మరణము మహాపాపము. బ్రతికివున్నను వచ్చినదానితో సమమైపోవుచున్నది. ఈ కష్టసమయములో ధర్మా ధర్మములు తెలియవు. బాధ సహించలేదు, దుఃఖసముద్రములో మునిగిపోయింది. తన యింటి లోని నూతివద్దకు పోయింది. ఆ నూతినిళ్ళలో తన భర్త రూపము కన్పించినది. ఇంక మనము బ్రతుకుట లాభములేదని బాధపడుచు నూతిలోనికి దూకి ప్రాణములు పోగొట్టుకొన్నది. బలవన్మరణము వచ్చింది. ఇట్లు తనంతట తాను చావగా వెంటనే యామె పిశాచరూపము ధరించెను.

ఆమెకు యేవిధమైన విధానములు లేవు, ముందు జరగవలసింది తగనిది లేదు. ఆ పిశాచరూపము ధరించిన భార్యసంబంధమగునాత్మ శ్రీవారి మతము నమీసమునకు వచ్చి చేరింది. రాఘవేంద్రస్వామి ఆమె పచ్చుట చూచినారు, స్వామినిచూచి గొల్లున యేడ్వసాగెను, రాఘవేంద్రులుచూచి చాలదయతో పలుక రించి యిట్లన్నారు : సరస్వతీ ! సాహసము యింతగా చేయుదువా ? నీవు నాకై యెంతత్యాగము గావించావు.

శ్రీరాముని ఆజ్ఞ దాటరాదుగదా ! ఆయన ప్రేమస్వరూపుడు నిన్ను రక్షించ గలడు. ఆయన ఈ పాడుశరీరము వదలించి మంచిశరీరము నీకియగలడనిచెప్పి తన కమండలములోని మంత్రతోదక మా పిశాచరూపము ధరించిన భార్యపై జల్లెను. ఆయన మహిమవలన బలవన్మరణ దోషముపోయి దివ్యమగు కాంతిగల శరీరము గలదై వచ్చి పాదములకు నమస్కరించింది.

ఆమెకు యింతలో వైకుంఠవాస యోగ్యతవచ్చి ఏమానమురాగా అందుంటే వైకుంఠవాసానికి పోయింది. ఆమె గోత్రమువారికి యిలవేలుపుగా వుండి ప్రతిభుభ కార్యములందును పూజలందుచుండెను.

యిట్లు కొన్ని సంవత్సరములు జరిగినపిదప ఉత్తరదేశ సంచారము గావించుటకు వెళ్ళిన యాదవేంద్రస్వామి తిరిగివచ్చుచున్నట్లు వార్తలు వచ్చెను. ఆయనకు స్వాగత సత్కారము లందించుటకు స్వామి సర్వయత్నములు గావించి ఉంచెను. ఆయన ఊరివద్దకు వచ్చుసరికి తాను మేళతాళములతో బయలుదేరి యెదురుపోయి గౌరవపురస్కరముగా స్వాగతముచెప్పి యిద్దరు గాఢాలింగనము గావించుకొనిరి.

తరువాత మఠములోనికి వచ్చిరి. వచ్చినపిదప గురువుగారు బృందా వనస్థులయ్యారని విని యాదవేంద్రులు విచారించిరి.

శ్రీరాఘవేంద్రస్వామి యాదవేంద్రులతో ఇట్లనిరి : స్వామీ! నీవు పెద్ద వాడవు గురువువలన ఆశ్రమస్వీకారమంది మరాఢిపత్యమందినవారలు. మీరు దేశ సంచారమునకు వెళ్ళిన సమయమున గురువుగా రస్వస్థులైన కారణముగా ఆశ్రమ స్వీకారము గావించి శ్రీరామపూజలు గావించుచున్నాను, తమరు విచ్చేవారు.

కావున ఈ యాఢిపత్యము మీయదియే, దీనిని దయతో స్వీకరించగోరెదను, నేను యిక ఈ యాఢిపత్యము వహించుట ధర్మము కాదనెను. వెంటనే యాస్వామి నాకు వలదు అన్నివిధముల సమర్థులు మీరు దీనివహించవలసినదే. యిది గురుపూజ, నేను భగవంతుని ధ్యానించుచు ఒకచోట నుండును అని చెప్పెను.

ది వాన్ జీ వెంకన్న

ఈరోజున మూలారాము నర్పించి తరువాత కృష్ణానదీ తీరమందొక పల్లెటూరులో నివసించి శ్రీకృష్ణుని స్మరించుచూ బృందావనమునకు పోయిరి. తరువాత గురునాజును శిరసావహించి శ్రీస్వామివారు ఉత్తరదేశ సంచారము గావించి చాల కాలముతిరిగి మరల దక్షిణభారతమునకు వచ్చిరి.

ఇట్లు సంచారముచేయుచు కర్నూలు మండలములోని కందనాశి అను గ్రామము సంచారము చేయుకాలములోపోవ తటస్థించెను, ఆయన ఆ గ్రామమునకు పోగా మహనీయులు శ్రీస్వామి వచ్చారని ఊరివారందరు భక్తివిశ్వాసములతో యెదురేగి యూరిలోనికి గొనివచ్చుచుండిరి. వారట్లు వచ్చుచుండగా దారిలో నొక తాటాకుయింటివద్ద నిలబడిపోయిరి.

ఆ యిట్లు ఒక నిరుపేద బ్రాహ్మణునిది. ఆయన స్వామివారాగుటచే తన గృహములోకి రావలసిందని ప్రార్థించెను. ఊరివారందరూ యీ పేదయింటికి యెందులకు వోయెదరు? మేము యెక్కువ గౌరవముగా చూతుము మీరురండి అని ప్రార్థించిరి. వారిమాటలు వినక ఈరోజున నా పేదదండరామారాధన మీరి యింటనే చేయుదునని వారందులోనికేగిరి.

ఆ పేదబ్రాహ్మణుడు “స్వామీ! నావద్ద చిల్లిగవ్వలేదు. మీకు ఖిక్ష యెట్లు పెట్టగలను అనగా విని నీవు విచారించకు. శ్రీరాముడే యాధనము తెచ్చుకొనును అని అందేయుండిరి. ధనవంతులు ఈ విషయమెరిగి కావలసిన ధనము పస్తువులు గొనివచ్చి యిచ్చిరి.

స్వామివారోజున మూలరాముల పూజ ఆ గృహములో గావించి వచ్చి యావన్మంది ప్రజానీకమునకు తీర్థప్రసాదములు పంచిపెట్టిరి. ఆ సమయములో శిష్యులు “స్వామీ! యిన్ని యిళ్ళుండగా ఈరోజు యీ పూరింట నుండుటకు కారణమేమిది?”

దానికి శ్రీవారు మందహాసముచేసి కారణము లేకుండా నేనుందునా ? అనెను. ప్రజలుకూడా తమరు మేము రమ్మన్నా రాకుండా యెళ్లెల యుంటిరని అడుగగా ఇది యింటియజమాని వెంకన్న విషయము ఇతనికి మంచియోగ ముండుటచే నేనీతనింట నిలిచినానని చెప్పి వెంకన్నా! నీవున్నతస్థితికి త్వరిత కాలములో రాగలవు, నీకాయోగము లభించును, నీవు గొప్పకార్యములు చేయవలసిన విధి వున్నది అని చెప్పి వచ్చినవారికి ఫలపుష్ప మంత్రాక్షతలు యిచ్చి దీవించి పంపిరి. వెంకన్నకుకూడ ఫలపుష్పాక్షతలిచ్చి దీవించి యిట్లనినః

వెంకన్నా ! నీకు కష్టముగావున్న సమయములో నన్ను తలచుకొనుము. నీకష్టములు తీరునని దీవించి ముందు గ్రామమునకు పయనమైపోయిరి. ఈ వెంకన్న వున్న గ్రామము రాయచూరు ప్రాంతములోనిది. అది ఆదవాని నవాబు పాలనలో వున్నది, ఆతనికి రాజయోగము పట్టింది. రాజ్యాంగ తంత్రము తెరిగినవాడుకానీ విద్యమాత్రము లేదు.

తన సైన్యము నొకచోటకు యుద్ధమునకు పంపాడు. తాను యుద్ధమునకు పోలేదు తాను వినోదముగా నొకనాడు వేటకు బయలుదేరెను. ఆతడు చాలసేపు వేటాడి అలసిపోయాడు. ఒక చెట్టునీడను విశ్రమించాడు. యంతలో నొకసేపకు డోకతేలి గొనివచ్చి నవాబున కిచ్చిపోయెను తనకు చదువురాదు, దానిని చదివి అందులోనున్న విషయము చెప్పవలయును. యెట్లు జరుగునా అని యోచించు

చుండగా వెంకన్న అడవిలోకి యెండుపుల్లలు యేరుకొని పట్టుకొని యింటికి పోవుటకు యత్నములో దూరములో ఉండెను. నవాబు నలుదెసలు చూచులోన వెంకన్న తనకు కనిపించెను. వెంటనే వెంకన్నను రమ్మని పిలిచెను. నవాబుగా అతన్ని గుర్తించి భయభక్తులతో ఎదుటకువచ్చి నిలబడెను.

వానినిచూచి ఆ ఉత్తరము చదివి ఇందులోవున్న విషయము చెప్పుమనెను. వెంకన్నకూడ యెక్కువ చదువుకోలేదు చదవలేదన్న నవాబు ఏమనునో అని తన గురువు రాఘవేంద్రస్వామి తనకు చెప్పినట్లు కష్టనమయములో తన్ను తలచుకొన్న కష్టము తీరుసన్నారని జ్ఞాపకమువచ్చి శ్రీవారిని తలచుకొనెను. వారి దయతో ఆతడా ఉత్తరమును పరిశీలనగా చదివెను.

నవాబును చూచి అందలి విషయము యిట్లు చెప్పెను : నవాబుజీ! తమ సైన్యము యుద్ధములో జయము సంపాదించెనని దాని కాతడానందం పట్టలేక వెంకన్నపల్ల శుభవార్త విన్నందులకు మెచ్చుకొని అతని విషయమడిగెను. నీవు యెవరవు? ఏమి చేయుచున్నావు? నీకుంటుంటాదాయమెంత? ఏవూరని ప్రశ్నించెను.

వెంకన్న జవాబుగా “నవాబుజీ! నాది కందినాతి గ్రామం. నేను పేద బ్రాహ్మణుడను, నాకు యేకసతియు లేదు. కడుపేదవాడను అనెను ఆ మాటలు విని నవాబు మా దివాణమునకురా! నీకు ఉద్యోగమిత్తునని వాగ్దానము చేసెను.

తరువాత నవాబు దివాణమునకు వెంకన్న వెళ్ళెను. అతని రాకకు మెచ్చుకొని చిన్న ఉద్యోగమిచ్చెను.

ఆతడు చదువు యెక్కువ చదవకపోయినా మెల్లమెల్లగా అచటి వారితో స్నేహముచేసి విద్యను నేర్చుకొనుచు ఉద్యోగము చేయుచుండెను.

అతడు మంచి తెలివితేటలు కలిగి సంస్థానమును వృద్ధిపరచుచుండగా సవాలుదృష్టిలోనుండి అతని చాకచక్యము చూపెట్టుచూ అతడు తృప్తిపడి దివాన్ పదవిని ఇచ్చి గౌరవించెను.

వెంకన్న తన అదృష్టమైనాడు శ్రీ స్వాములవారు తన ఇంట దిగి మూలమునారాధించి తీర్థప్రసాదములిచ్చి దీవించిన ఫలితమని మరువకుండా గురువర్యుని తలచుకొనుచు రాజకీయము చక్కబరచుచుండెను స్వాములవారి పయయే యింత గొప్పపదవి సంపాదించిపెట్టించని పరమానంద మందుచుండెను.

ద యా సిం ధు వు

అవి మామిడిపండ్ల రోజులగుటచే చాల పండ్లు తెప్పించి వాటినుండి రసము తీయించి అందరకు పోయవలెనన్న సంకల్పము ఒక ధనవంతునకు కలిగెను. అతడు గుట్టగుట్టలుగా మామిడిపండ్లుచేర్చి పెద్దపెద్ద గంగాళములలోకి రసము పిండించు చుండెను. చాలా గంగాళములలో రసము నింపబడెను.

అందులో రెండు గంగాళముల రసము బ్రాహ్మణపంక్తికి కేటాయించెను. వారట్లు రసముతీసి యుంచిన యొకగంగాళము వద్దకు యీ ధనవంతుని చంటిపిల్ల వాడు వచ్చి తొంగిచూచి యారసములో మునిగి చనిపోయెను. యిది యెవరూ చూడ లేదు బ్రాహ్మణపంక్తికి రసము పంచిపెట్టబడుచుండెను. మొదటి గంగాళమై పోయింది రెండవ గంగాళములో రసము సగమైనది.

చంటిపిల్లవాడు కనిపించుటలేదని ఆ యజమాని భార్య నాలుగువైపుల తిరుగుచుండెను. జాడదొరకలేదు, ఇంతలో గంగాళములోని రసము తీయువానిచేతి

కాబాలుని శవము కన్పించింది, ఆతడు తెల్లబోయి యజమానురాలితో చెప్పిన ఇష్టుడి విషయం బయటపెట్టినచో బ్రాహ్మణ సమారాధన చెడునని ఆ బాలునిశ మాతనితల్లి పుచ్చుకొని వేరొకచోట దాచివుంచెను.

మిగతా రసము పంచుట ఆవుచేసిరి. కొందరికి ఆ రసం అందకపోవుటఁ మనకు ప్రాప్తములేదని వారు విచారించారు. తర్వాత ఈ విషయము విచిత్రముగ వైకివచ్చింది, స్వామివారి శిష్యుడు అప్పణ్ణాచార్యులతో స్వామి ఆ బాలుని శవము గొనిరమ్మని చెప్పెను వారాశ్చర్యపడిరి.

ఆ ఆచార్యుడు స్వామివారి మహిమ అనంతములైనవి, మీరు విచారించ నక్కరలేదు. మీకు శుభమగును మీ శిశువు జీవముగలవాడగునని చెప్పగా యజమానురాలు చనిపోయిన శిశువును తీసికొనివచ్చి స్వామివారిముందు పరుండ బెట్టింది. స్వామి తమ కమండలములోని మంత్రోదకము ఆ బాలునిపై జల్లిరి ఆ బాలుడు కళ్ళుతెరిచి తల్లియొడిలోకిపోయి కూర్చుండెను. చూచువారందరూ ఆశ్చర్యపడిపోయిరి.

ది వ్య లీ ల లు

స్వామి సంచారము చేయసాగిరి. వారట్లు సంచారముచేయు కాల ములో యాదవానికి జేరుకొన్నారు, గురువర్యులు సంచార కార్యక్రమములో యాద వాని చేరుచున్నారని దివాన్ వెంకన్నకు తెలిసింది. వారికి తమరాజ్యములో తగిన సదుపాయములు గల్పించి కొంతకాల ముంచుకొనవలెననే కోరిక దివాన్ వెంక న్నలో ప్రబలింది. గురువర్యు లాశీర్వచన బలములో తాను కూటికి లేకుండా బాధ

పడు కాలములో తన గృహమునకువచ్చి నీకు ముందు మంచి యోగముందని చెప్పి తన గ్రామవాసులకు వివరించి దీవించిరిగదా! అది యాతని హృదయమునే కదలు వేయుచున్నది.

అక్షరజ్ఞానములేని తన కక్షరజ్ఞానము పచ్చుట! కూటికిలేక పుల్లలేరుకొను కాలములో నవాబు దర్శనమా? యుత్తరము చదువలేని కాలములో చదివి నవాబుకు చెప్పటా? నవాబు నా కుటుంబ విషయాలువిని నాకు ఉద్యోగము ప్రసాదించుటా? తరువాత శ్రీవారి దయాధర్మాలతో దివాన్ పదవిలో నుండుటా? ఇది అంతయు మా రాఘవేంద్రుల దయ అని పొంగుచూ యేగ్గాట్లుచేయుచు నవాబుతో ఇట్లనెను :

ప్రభువులవారు విత్తగించినచో నా మనవి వినిపింతును. తమరు నా గురువు గారివల్ల యింతగా మీవద్ద రాజసంస్థానములో దివానాగా ఉండగల్గినానని మనవి చేసినాను, తమరు నేను ఉద్యోగము యిచ్చి దగ్గత జేర్చుకొన్నవాడనుగదా! నీగురు వేమిచేసెనన్నాడు.

నా గురువుల సామర్థ్యము మీరు చూచు సమయము వచ్చింది. మా గురు వర్మలు మన రాజ్యపు పొలిమేరకు వచ్చారు. మా రాజ్యమునకువచ్చి మా యింట విడిదిదిగి శ్రీరామరాఘనము గావించి మమ్ము తరింపజేయుడని ప్రార్థించి కమరు జేశారు. వారు రేపు మన రాజ్యమును త్రొక్కగలరు మా యింటి కతిథులై ఉండ గలరు.

తమతో మనవిచేయకున్న ద్రోహుని యిప్పుడు మనవి చేయుచున్నాను అనెను.. అది విని నవాబు మనస్సులో యిట్లాలోచించెను : దివాన్ గురువు యెంత

గొప్పవాడో పరీక్షించవలెను. నా పరీక్షలో నిల్చినచో గొప్పవాడనవచ్చును. నేను పరీక్షింతునని యోచించి పైకి వినయముగా వెంకన్న దివాన్‌తో ఇట్లునెను :

దివాన్‌జీ! మీ గురువులరాక మనకు మంచి లాభకరము ఎన్నాళ్ళనుండియో చూతామనుకొన్న వారు మనకు కనుపించుట యోగముకాదా! అదియైతే నీ మూలమున నేను చూడగలను, వారి ప్రతిభ మెచ్చుకోదగ్గదియే అనెను. వెంకన్నమంత్రీ నవాబు లోపలనున్న యుద్దేశమును గ్రహించలేదు.

తనవలెనే నిర్మలమగు భక్తి గలవాడని నమ్మి మరింత హింగుచుండెను. స్వాములవారు రాజ్యము సరిహద్దులోకి వచ్చిన విషయము తెలిసి మంగళవాద్యములతో యితరమగు ఉత్సాహ సన్నాహములతో పట్టణములోని ప్రజాసమూహముతో శ్రీవారి కెదురేగి నమస్కరించి వినయ విధేయతలతో వారివెంటనుండి పట్టణవిధుల గుండా వాహనముపై కూర్చుండజేసి తన యింటికి గొనిపోయెను.

దివాన్ యింటివద్ద స్వామి తన మకామునిల్చి వచ్చిన భక్త బృందమునకు మంత్రాక్షతలు ఫలపుష్పములు యితర ప్రసాదములు యిచ్చుచు వారివారి కోర్కెలు వినుచూ వారికి సహాయము చేయుచుండెను చుట్టుప్రక్కల గ్రామాదులనుండి యెందరెందరో ధనవంతులు, పేదవారు కోరికలున్నవారు నానారకములవారు వచ్చి స్వామి దర్శనము గావించుకొని ధన్యులగుచుండిరి.

ఇట్లుండగా నవాబు తన దివాన్ వెంకన్నను విలిచి మీ గురువులను రేపు దర్శించవలయునని వున్నది, నీవు వారితో నారాక చెప్పవలెను. వారిని యితర వ్యవహారములలో నుంచక నాకు దర్శనమీయు నేర్పాటు చేయుమని చెప్పెను.

అతడట్లేనని నవాబుగారికన్నా ముందెవరితోను మాట్లాడకుండా చేయుదునని చెప్పి అతనికి సంతోషము కలిగించెను.

మరునాడు నవాబు స్వామియొక్క శక్తి సామర్థ్యము పరీక్ష చేయదలచెను. తాను దివ్యవస్తువులు ధరించి మంచి ముత్యాలహారము మెడలో వేసుకొని ఒక పశ్చరము దెప్పించెను. అందులో పూవులు, పండ్లు, ఫలహారములు బహుమతులు నింపవలయునుగదా!

దానికి బదులు నవాబు పశ్చములో మాంసపుముక్కలు, చేపలు, గ్రుడ్లు మొదలగువాటినుంచి దానిపై నొక ముఖముల్ గుడ్డ కప్పి వుంచెను. నొకత్తచే నా పశ్చమును పట్టించుకొని వచ్చెను. నవాబురాక దివ్యవాద్యములతోనే యందరకు తెలియబడెను.

ప్రజలందరు నవాబుగారు రాఘవేంద్రస్వామి దర్శనానికి వెళ్ళుచున్నారు ఈరోజు చాలాచిత్రమైనది. మహామహిమలు గలిగిన స్వామి నవాబును యెట్లు చూచునో యేమిచేయునో యని చూతుమనుకొని జనులెల్లరు గుంపులు గుంపులుగా వచ్చి స్వాములవారున్న చోటుకు వచ్చిచేరిరి.

స్వాములవారు తన పీఠముమీద కూర్చొనెను. నవాబుగారువచ్చి స్వామికి నమస్కారములుచేసి తాను పట్టుకొనివచ్చిన పశ్చమును వారిముందుంచెను. నవాబు ప్రక్కగా నిలబడి వుండెను.

శ్రీవారా పశ్చరముమీద కప్పిన గుడ్డ తీయించలేదు. నవాబు గ్రహించారు. వారిశక్తి పరీక్షచేయదలచినాడు, కావున తగురీతిగా శక్తి జూపనెంచెను.

నవాబున కానందము మరియు నాశ్చర్యము గలిగించవలెనని తలచిరి. తనను పరీక్షించుటకు నవాబు యత్నించినాడని గ్రహించి మారుమాటాడక పశ్చాత్తము మీద గుడ్డ కప్పబడియుండగానే తన జలపాత్రలోని జలము దానిపై జల్లెను. మంత్ర పూతమగు జలము పశ్చాత్తముపై బడగానే అంధలి పదార్థములు స్వామి కనుకూల మగు పదార్థములుగా మారిపోయాయి.

వెంటనే గుడ్డను తప్పించమని చెప్పెను. నవాబు నొకర్లు కప్పియున్న గుడ్డను తీసివేసిరి. అందరూ చూచుచుండగా పశ్చాత్తములో పండ్లు, పూవులు, దివ్య వస్తువులుగా ప్రకాశించి అందరి కనులకు కనుపించెను. నవాబు చూచి అట్లే తెల్లబోయెను. తానుచేసినది తనకు తెలియునుగదా!

నవాబు తన దివాన్ పెరికన్ననుచూచి యిట్లనెను : దివాన్ జీ! మీ గురువులు మహామహిమలు గలవారు. నేను యిప్పుడు స్వయముగా వారి శక్తి చూడగలిగాను. నీవు చెప్పిన మాటలు నాకు దుచించలేదు, నేనుదోగ్ధగమిచ్చి యున్న తపదభిలో నిల్పిన నన్నువడలి గురువుగారి దయయాన్నాపని మనస్సు కొంత యీర్ష్యపొందింది. నీ గురువు శక్తి చూడవలెనను కోరిక బయలుదేరింది. నీతో నాలోని యభిప్రాయము వెల్లడించక నీ గురుదర్శనము చేయించమని మాటిమాటికి నేననుటకు కారణము యిదియే!

నీ గురువు యెంతటివాడో చూడదలచాను. పశ్చాత్తమునిండా బహుమతులు, పూలు, పండ్లు పెట్టకుండా మాంసపుముక్కలు, చేపలు, గ్రుడ్లుపెట్టి యేమిచేయునో చూతమని మంచిగుడ్డను కప్పి నీస్వామిముందుంచాను.

అయిన గ్రహించి నన్ను, నా హృదయము పరీక్షించి నాలోని సందేహము నివృత్తిచేసి తమలోని దివ్యజలము చూపించనెంచి మంత్రతీర్థము దానిపై

పట్టారు. శ్రీవారి మహిమ ప్రకాశమానమయింది వెంటనే నేను తెచ్చిన నీచపదా
ర్థాలు వారికి క్రితో వెంటనే పూవులు, పళ్ళు, దివ్యవస్తువులుగా మారిపోయాయి.
తరువాత కప్పినగుడ్డను తీయించినారుగదా! మీరందరూ వాటిని చూచుచున్నారు.

నీవు చెప్పినప్పుడు డింతటివారని అనుకోలేదు. ఇప్పుడు కళ్ళారా నీ
గురువుల మహిమ గ్రహించాను. వారు మహనీయులని పెక్కువిధముల వారిని
హిగడసాగిరి.

తరువాత నవాబు వెంకన్నను చూచి దివాన్ శ్రీవారిని యిట్టిపరీక్షలో
పెట్టాను. వారిపట్ల అపరాధము చేశాను. వారు స్వీకరించెదమన్న దేనినైనా వారికి
మనము సమర్పించవలెను. నీవు నీకుతోచినట్లేర్పాటుచేయుమని ప్రోత్సాహ
మీచ్చెను. వెంకన్న యీ విషయమంతయు విని ఔరమాళ్ళత్యమంది శ్రీవారి దివ్య
శీర్షాదమును కోరెను.

నవాబును దివాన్ వెంకన్నను శుభప్రాప్తిగా నాశీర్వాదములు గావించి
మంత్రాక్షతలు తీర్థము యిచ్చిరి. తరువాత దివాన్ శ్రీవారినిచూచి నవాబు యెంత
పనిచేసినాడు వారిచే దయతో చూడుడని వారు తమకు వలసినజాగీరు యిమ్మని
నాకు హుకుం జారీచేసినారు కొన తమ చిత్తమనెను.

అదివిని స్వామి నవ్వి వెంకన్నా! మాకు జాగీరులు సంస్థానాలు యెందు
లకు? సమస్తము వదలిన సర్వసంగ పరిత్యాగులముగదా! యింకొకటి మీ నవాబు
నకు తృప్తిగల్గజేయ వలయును. ఇది మా ధర్మము మేము యిప్పుడొకటి సూచించు
చున్నాము వినుము.

తుంగభద్రా నదీతీరములో ఉన్న “మోంచాల” అను గ్రామమును
మాకిమ్ము.

ఆ మాంచాల యిదివరలో మహమ్మదీయ సాధువున కొకరికిచ్చుటకు వాగ్దానమైనది. నవాబు యిదివేని శ్రీవారు కోరినచో ఫకీరునకింకొక గ్రామమీయ పచ్చును. మాంచాల మన గురుపర్యుల కిమ్మని తగురీతిగా నాజ్ఞా పత్రము యిచ్చెను. శ్రీవారి ముఖ్యశిష్యుడు అప్పన్నాచార్యుల గ్రామమునకది నమీషములో నుండుటచే నాతడు సంతసించెను.

శ్రీవారికి మాంచాల గ్రామము దఖలు పరిచిరి. వారు పెరమానంద మందిరి. తరువాత పెక్కుమంది తమ్ము సేవించుచుండగా శ్రీ మూల రామాది దేవతల నర్పించుచూ సంచార కార్యక్రమాలు దిద్దుచూ భక్తులకు తమ మహిమలతో గూడిన దీవన లందిరచుచు రోగులకు, దీనులకు, బాధాపరులకు రోగములు మాన్పుచు కోరికలు తీర్చుచు వారివారి బాధలను నిమిషములో మాయము గావించుచు చుండిరి.

మాంచాల - బృందావనము

నాడు ప్రహ్లాదునిగా వారున్న సమయములో నా ప్రదేశములో యజ్ఞము గావించినారని తెలియుటచే పవిత్రమయిన యజ్ఞప్రదేశములో తానుండి బృందావనము నిర్మించుకొన వలయునన్న తపన గల్గినది. అందుచే మాంచాల గ్రామములో తన నివాస మేర్పరచుకొన్నారు. అది వాని సంస్థానములోనిదే మాంచాల గావున దివాన్ వెంకన్న తరుచు పచ్చుచూ మాంచాలలో ఉన్న తన గురుపర్యులను దర్శించు చుండెడివాడు. ఒకానొక సమయమున శ్రీస్వామి వెంకన్న తన వద్దకు వచ్చిన సమయమందు యిట్లు శలవిచ్చిరి.

వెంకన్నా ! నేను మాంచాప గ్రామము కోరుటకు కారణము నీ వెరుగవు, పున్నుచున్నాను వినుము, నేను ప్రహ్లాదుడనై యున్న జన్మమునందు యిక్కడ హా క్రతువు గావించినాను యజ్ఞముచే పవిత్రమయిన ఈ భూమియందే నా బృందావనము నిర్మించవలయును.

నీవు నీ తీరిక సమయములతో నాకు బృందావనము కట్టించుము నీవు తో రమ్ము తుంగభద్రా నదీతీరములో నొకచోట పెద్ద రాతిపలక ఉన్నది. అలకను తెచ్చి నాకు బృందావనము నిర్మింపుము ఇది నా కోరిక అన్నారు. వెంకన్న రువుగారి కోరిక ననుసరించి ఆ శిలను పగుల గొట్టించి బృందావనమును కట్టించ గాగెను. బృందావనము యేడువందలసాతగ్రామములుంచ బడెను.

సమస్త సన్మాహములు జరిగిన పిదప శ్రీ రాఘవేంద్ర స్వాములవారు బృందావనములో ప్రవేశించిరి. తరువాత సమస్తమగు నారాధ్యదేవతలు పైనుండి అభిషేక పూజాదులు నిత్యము కావించుచున్నారు. కన్నడ దేశములో జగన్నాథ రాసులను మరొకమహా భక్తులు. శ్రీవారి శిష్యులుండెడివారు. వారు బృందావనము వచ్చి ఇచట నానావిధములుగా పూజాకార్యక్రమాలు అభిషేకములు గావించి పూజించుచు భక్తి తాత్పర్యముతో సంచరించువారు. వారికి గత జన్మ వాసన వలన కర్మ పరిపాకముగా శూన్యాది ప్రవేశించి పీడించసాగినది. దాని బాధ పడలేక మంత్రాలయమునకుపోయి శ్రీవారిని సేవించి బాధ తీర్చుకోనెంచి యిచటకు వచ్చి నానావిధాల పూజాదులు గావించుచుండిరి.

స్వామియందు సమృద్ధముంచి శ్రీవారిని సేవించు దీక్షబూని తన బాధ నివృత్తి గాగెను. ఈ సమయము శ్రీదాసువారిని వారి గమనమును చూచి

యశహసముతో ఉన్నవారు నలుగురు మహాబధిరులైపోయిరి. వారు స్వామి కిషకారము చేసినవారుగా నిర్ణయించబడిరి. వారు నానాబాధలు పడుచుండిరి. వారు శ్రీవారిని పట్టుకుని విడువకుండా సేవించి తమ బాధలు నివృత్తి గావించుకొనిరి.

శ్రీ జగన్నాథ దాసులు స్వామివారియందు భక్తితో యా సమీపమునకు పోయి పలుకరించి మాట్లాడుచుండిరి. కొన్నాళ్ళకు స్వామివారు దాసుల వారితో నిట్లునిరి. యీనాడు నుండి నేను మీతోగాని యెవరితోగాని మాట్లాడను స్వస్థములో కనిపించి వారివారి పనులు తీర్చుదును. నీవు నేను మాట్లాడలేదని బాధపడకుమని చెప్పిరి.

నాటి నుండియు స్వామివారు మంత్రాలయము లోనికి వచ్చిన భక్తులకు, దీనులకు, రోగులకు, బాధలలోనుండు వారలకు వారలందరకు స్వామి స్వస్థములో గనిపించి వారి వారి కోరికలు తీర్చుచుండిరి. శ్రీవారి సన్నిధికి వచ్చి వారి వాంఛలు తీర్చుచు ప్రత్యాతినిల్పి కల్పవృక్షమువలె ఉండిరి.

స ర్ వ థా మ న్ మ నో

పూర్వం ఆంగ్లేయులు తూర్పుయిండియా కంపెనీ అను పేరుతో మన దేశానికి వ్యాపారనిమిత్తముగా వచ్చెను. మన దేశముతో బంగారు వృక్షములు నిత్యము నాణెములు కురిపించునన్న యభిప్రాయం గలవారై దచ్చివారు, ప్రభెంచి వారు, యింగ్లీషువారు మనదేశము దోచుకొనుటకు వచ్చిరి. వారువచ్చి యాయా స్థలములలో వారల హక్కులను చూపుచు, స్థానబలము సంపాదించుజూచిరి.

క్రమముగా డచ్చివారు ఫ్రెంచివారు ఇంగ్లీషువారి ముందు నిలబడలేకపోయిరి. ఇంగ్లీషువారు మెల్లమెల్లగా వర్తకమును పేరుతో స్థావరములు సంపాదించి కోటలు కట్టుకొని భద్రముగా నుండసాగిరి. మన దేశములోని వివిధరాజ్యములను పాలించు మహారాజులు జమీందార్లు పెక్కుమంది యుండిరి. వారట్లు వచ్చి మహారాజువద్ద వర్తకమునకు సదుపాయముగా కొన్నిటికిళ్ళ స్థలము సంపాదించిరి.

పక్షిపాత మండలము ఉత్తరభారతములో కొంతభాగము పీరిపాలనలో చేచ్చుకొని ప్రభుత్వము సాగించుచుండిరి. చిన్నచిన్న జాగీర్లు సంస్థానములు స్వాహా చేసి వారికి మనోవర్తిగా కొంతడబ్బు సాలునకిచ్చునట్లేల్లాబట్టుగావించి వాతీనన్నిటిని తమ స్వాధీనములోకి తెచ్చుకొని వ్రేళ్ళు నాటుకొని పీరిపాలన సాగించసాగిరి.

ఇట్లు ఇంగ్లీషువారి పాలన పెరిగిన రోజులలో మద్రాసు రాష్ట్రంలో సర్ థామస్ మన్రో అను కలెక్టరుండెడివాడు. అతడు తన రాష్ట్రములోని జాగీర్లన్నియు తమ స్వాధీనము చేసికొనుటకు ప్రభుత్వమునుండి యాజ్ఞాపత్రము వచ్చెను. కలెక్టరు స్వాధీనములో నుంచుకొనుటకు నియమింపబడిన జాగీర్లలో రాయచూరు జాగీరు కూడ వున్నది.

రాయచూరు జాగీరు దానిలోని దానపట్టా గ్రామములు సమస్తము ఇంగ్లీషువారి స్వాధీనము గావించుకొనసాగిరి. ఇట్లు ప్రయత్నముచేయు బళ్ళారి మండలము కలెక్టరు స్వాధీనము చేసుకొనుటకు మంత్రాలయముగూడ అందులోని జాగీరైనది.

నవాబు తన సంస్థానములోని మంత్రాలయమును జాగీరుగా శ్రీస్వామివారి కిచ్చియున్నాడుగద! దానిని స్వాధీనపరచుకొని ప్రభుత్వపాలనలో నుంచుటకా కలక్షరు సర్ థామస్ మన్రో బయలుదేరి యా ప్రాంతములో మకాం చేసెను. అతడు మాంచాల గ్రామము పరిసర మంత్రాలయము ప్రభుత్వమువారి యాధీనము చేసికొనుటకు వచ్చితి ననెను.

ప్రజలందరూ మంత్రాలయము స్వాధీనము చేసికొనుటకు వచ్చినాడు కలక్షరుని తెలిసి చాలాసేపాలోచించిరి. మరాఠీపతులు యందున్న యర్చకులు చాల భయపడిరి. ఈ పవిత్రస్థలము యెవరిస్వాధీనములో నుండరాదనియు గురుదేవుల మహిమతో నవాబునుండి సంపాదించినదనియు మహామహిమలు గలదనియు వారందరూ కలక్షరుకు విన్నపములు గావించిరి. ఇంతమంది ఇట్లు చెప్పుచున్నారు ఇందులో ప్రత్యక్షానిధర్మము గన్పించునా జూదముని కలక్షరు మన్రో తలచెను. నేను స్వయముగా లోనికివచ్చి జూచెదను నాకు నమ్మకము కలగవలెను. తర్వాత దానిని గురించి యోచింతునని యాతడు నిశ్చయించుకొనెను.

ఒకనాడు మంత్రాలయములోకి పోవుటకు కలక్షర్ నిర్ణయించుకొని యారోజున మకామునుండి మరాలయమువద్దకు వచ్చెను. అతడు తన కాలి జోళ్ళను విప్పి ముందు గుమ్మమువద్ద పడవేసి టోపీతీసి చేతిలోపెట్టుకొని లోనికిప్రవేశించెను. మన మతధర్మమును పాటించి జోళ్ళువిడిచి టోపీ తీసివేసివచ్చాడని సంతోషించి ఆచటివారు కలక్షర్ కు స్వాగతముచెప్పి గౌరవించిరి. అతడు లోనికివచ్చి కూర్చుండి ప్రశ్నలు వేయుచుండెను.

అచటివారి ప్రశ్నలకు జవాబు లెట్లీయవలెనో తెలియక తమ గురుదేవుని ధ్యానించసాగిరి. వారిప్రార్థన మాలకించి గురుదేవులు తమ బృందావనము నుండి బయటకు వచ్చిరి.

శ్రీవారు తమ మంత్రతాలయమును స్వాధీనపరచుకొవచ్చినవారికి పిచ్చి పట్టించారేమో యనుకొన్నారు ప్రశ్నలు విన్నారు. ఇక్కడ మనుష్యులము మనం తప్ప ఇంతెవరూ లేరు ఎవరితో మాట్లాడుచున్నాడు? ఇదియొక వింతగా నున్నదని భావించసాగిరి. శ్రీవారు ముస్సోకేక వినిపించి మాట్లాడినారు వారందరూ యెదురుగా నున్ననూ యెవరికి కనిపించలేదు తర్వాత వారిమాటలు పూర్తియైన పిదప వారు బృందావనమునకు పోయినారు.

కలక్తరు ముస్సో యచటివారితో తాను శ్రీగురుస్వామి రాఘవేంద్రులతో ఇప్పటివరకు మాట్లాడాను. వారు సమాధానము లిచ్చినారు నాకు తృప్తిగా నున్నవి నన్ను దీవించి యక్షతలిచ్చారు. ఇవిగో చూడందని వారికాతడు చూపెట్టెను.

శ్రీగురుస్వాముల దయ సంపాదించినందులకు తనకే దర్శనమిచ్చినందుకు యాతడు పరిమితానందము పొందెను. తనకు స్వామివారిచ్చిన మంత్రాక్షతలు వంటలోకలిపి వండఁబని తన వంటవానికి పురమాయించెను.

కలక్తరు ముస్సో యీ మహామహిమలు వెల్లిగ్రక్కుచు మంత్రతాలయం స్వాధీనపరచుకొనుటకు వీలైనదిగాదనీ మతప్రతిష్ఠగలదనియు మహిమలున్నాయని ప్రభుత్వమునకు తెలిపి రద్దుచేసి ఆ మఠము నట్లే ఉంచెను ఈ విషయం ప్రభుత్వం మద్రాసు ప్రభుత్వ పత్రికలలో ప్రకటించాడు. శ్రీరాఘవేంద్రస్వామి తన మఠమును ఇంగ్లీషువారి స్వాధీనముగాకుండా చేసారు.

కూడదా? అది అట్లే పడివుండవచ్చునని శ్రీవారి వ్యాఖ్యానమును విమర్శించి యాక్షేపించెను.

అది విని మహాపరాధము స్వామిని మనము తప్పపట్టగలమా? అని తన విచారము తెలియజేసెను. అతడది అంతయు గమనించక తనదారిని తాను సంచరించుచుండెను. గురువు మనస్సులో స్వామికి అపచారము చేయువారికి వారే బుద్ధి చెప్పగలరని ఊహించెను.

ఆపూటకవట నుండి మరలిపోయి సమీపగ్రామమునకు సాయంత్రము ప్రయాణముగట్టి భీమాచార్యులు పోయెను. అతడు మరునాడింకొక ఊరు వెళ్ళెను. ఆ యూరి కరణమాచార్యులను గౌరవించి తనయింటివద్ద నాతిభ్యము స్వీకరించమని కోరెను. అతని కోరిక ననుసరించి వారింట భోజనమున కంగీకరించి స్నానసంధ్యాదనుష్ఠానములు తీర్చుకొని దేవతార్చనము గావించుకొని భోజనముచేసి విశ్రమించి మరల బయలుదేరెను.

ఈ ఆచార్యులను సాగనంపుచు కరణము కొంతదూరము వచ్చి రాత్రి నాకు స్వప్నములో శ్రీరాఘవేంద్రస్వామి కనిపించి తమతో తమ పూర్వ చరిత్ర చెప్పి మీ అంశమిదియని చెప్పిరనిరి. అది విని యాతడు చాల సిగ్గుపడిపోయి అచట నుండకుండా పారిపోయెను. పిమ్మట శ్రీస్వామి వారిపట్ల ద్రోహం చేసిన కారణమున బ్రహ్మరాక్షసుడుగా మారిపోయెను.

అతడా ప్రాంతమందున్న యొక రావిచెట్టు నాశ్రయించి సంచరించుచు వచ్చేపోయేవాణి బెడరించి రాత్రివేళ తన తర్కవేదాంతములు వివరించి చదువుతూ నిద్రాదులు లేకుండా తిరుగుచుండెను.

ఇట్లాతడు చాలాకాలము సంచరించుచుండగా మహనీయులు దయాగుణమున్నవారగుటచే వీనికి విముక్తి గల్పించవలెనన్న కోరిక జయలుదేరింది.

ఈ అచార్యులకు విద్యాధానము గావించి గురువర్మలు శిష్యునకు జరిగిన పరాధమును సేవజన్మ గ్రహించాడు. పేదరికజన్మ యెందులకొచ్చినదని దూరదృష్టి నాలోచించుచున్నారు. యితలో నీ ఘోరరూపముతో గురుసన్నిధానమునకు వచ్చి కాళ్ళమీదపడి యిట్లు శోకించ నారంభించెను.

గురువర్యా! నేను బ్రహ్మరాక్షసునిగాని మీ శిష్యుడను నన్ను కాపాడవలెను శ్రీస్వామివారు రచించిన గ్రంథమును నేనాశీపించాను పాండిత్య గర్వముతో కన్నుగానక తిరిగి పెద్దలను నిందించి అపమానించినందులకు తగిన పరాధము జరిగింది. ఈ ఘోరజన్మ నాకు నా స్వయం కృతాపరాధమువలన వచ్చినది.

నాయందు దయయుంచి ఈ పిశాచజన్మ తప్పించగోరెదను. మీ శిష్యుడని ప్రాధేయపడి వేడుకొంటున్నాను. గురువు పరమ దయాళుడగుటచే శిష్యుని అవస్థ చూచి జాలిపడి నీకు యీ ఘోరజన్మ బాపుశక్తి శ్రీస్వామివారికి మాత్రమున్నది.

అయిన నామమంత్రము జపించి నీకు తీర్థోకము యిచ్చెదనని చెప్పి యా మంత్రోదకము అతనిపైజల్లి తీర్థము పుచ్చుకొనజేసెను. ఆ తీర్థమహిమవలన బ్రహ్మరాక్షసజన్మ పోయింది. సుఖముగా ఉండెను.

....*

ద్రోహ చింత

ఇట్లు తన శిష్యుడైన గురువు పీఠావస్థ తప్పించి భారతములోని ద్రోహ చింతనకథను వినిపించెను. సమృద్ధద్రోహము, పెద్దవారి నవమానించుటతో జరిగిన కథను వినుమని యిట్లు చెప్పబోడగెను.

ఒక అరణ్యములో నొక మహాముని తపమాచరించుకొనుచు కాలక్షేపము చేయుచుండెను. ఆయన దివ్యాశ్రమమున కౌతపిల్లిపెల్ల చెదిరివచ్చింది దానిని జూచి యా మునీంద్రునకు జాలితలిగింది అది ఆశ్రమముతో తిరుగుచుండగా వేటకుక్క యొకటి దానిని పట్టుకొని బాధించబోయెను.

అది మునీంద్రుడు చూచి మంత్రోదకముజల్లి దానిని కుక్కగా మార్చెను. అది అట్లు బలమైన కుక్కగామారి తిరుగుచు నాశ్రమమందుండెను. అది అట్లు తిరుగుచుండగా దాన్ని చిరుతపులి తరమసాగింది. చిరుతపులికి భయపడి మునీంద్రుని ప్రక్కను సక్కియున్నది. అదిజూచి జాలితడిన మునీంద్రుడిట్లాలోచించెను.

ఇది నా యాశ్రమ మాశ్రయించుకొని వున్నది. దీనికేభయము లేకుండా చూడవలసిన ధర్మము నాకున్నది ఆశ్రితపక్షపాతము యెంతటివారికైన తగునుగదా! దీనిని యితర జంతువులు వధించకుండా చూచెదనని దానిపై మంత్రజలముచల్లి చిరుతపులిని గావించెను.

ఇట్లు చిరుతయై యెదురుదానికన్నా బలముగలదై దాని నెదుర్కొని తరిమివేసెను. అట్లు తరిమి తన యజమాను డానందించునట్లు సంచరించుచూ

యితరులకు భయముగా నుండెను. దాని గమనముజూచి ఇతర సామాన్యజంతువులు దరికి రాలేకపోయినవి.

అది అట్లు తన ఆశ్రమంలో తిరుగుచుండగా నా యరణ్యములో నున్న పెద్దపులి ఒకటి దానిని తరుముటకు వచ్చెను. ఆ పులినిజూచి భయపడి పరిగెత్తుకొని వచ్చి తన యజమాని ప్రక్క చాటుగా తోకముడిచి కూర్చుండెను. అదిచూచి ముసీంద్రుడు మనచేతిలోని జీవి గొప్పగా నుండవలెనుగాని హీనముగా నుండరాదని మనస్సులో తలచి దాన్ని పెద్దజంతువుగా చేయదలచెను.

దానిపై మరల మంత్రోదకము చల్లెను. అది వెంటనే యెదుటనున్న పులి కన్నా బలమైనపులియై దాన్ని నెదిరించి యడవులలోకి తరిమి తనబలంతో ఇంతగా నున్నానని గర్జించింది. అడవులలో తన్ను యెదిరించువారు లేరని చొరాయించి తిరుగుచు ఇతర జంతువులను గర్జించి తరుముతూ తిరుగులేని గమనము సాగించుచుండెను.

గర్జముగలవారికి గర్జభంగమగుటకేది యొక కారణముండితీరును. ఈ విధముగా పెద్దపులియై తిరుగాడు చుండగా నొక సింహము దానికెదురైనది. ఆ సింగము దానిని చూచి జాలు విదిలించి గర్జించి పంజా విప్పి దానిమీదకు దూక వోయెను. అదిచూచి యా పులి చూల భయపడి పణకసాగెను వెనుదిరిగి పరుగెత్త సాగెను.

సింహము దానిని తరుముచూ నాశ్రమము వద్దకు వచ్చి ముసీంద్రుని మహిమ పలన లోనికి రావీలులేక గుమ్మము కడనే నిలబడి గర్జించుచుండెను. ఇది చూచి ముసీంద్రుడు తన జంతువు దానికి లొంగరాదని తలచిమరల మంత్రోదకము చల్లి యా సింగము కన్న బలము గల స్వరూపమున్న సింహముగా మార్చి వదిలెను.

అది యెదుట సింగము మీదకు దూకుడుగా పోయి దానిని తరిమి అడివిలో తానే మృగరాజుగా చలామణి అగుచుండెను. ఆ అడివిలోని జంతువులు దానినే మృగ రాజుగా గౌరవించి చుట్టు తిరుగుచు వినయముగా నుండినవి దానితో నీ మాయా సింహమునకు గర్వము హెచ్చినది. మనకన్న యీ అడివిలో మృగరాజులేకుండా అడివిలో జీవములన్నియు నా క్రింద పొక్కులు నేనే ప్రభువునని గర్వముతో తిరుగుచుండెను.

ఈ గర్వమును పొంది అడివిలో తిరుగుటకాక తానున్న యాశ్రమములో గర్జించుచు తన పూర్వస్థితి మరచి పోయినది. మునీంద్రుడు తప్పకొనమని సంజ్ఞ చేయగా చూచి తన గర్వముతో నాతని మీదకు దూకబోయెను.

అది యాతని చూచి పిల్లిపిల్లను సింహము పిల్లచేయగా ఇంతటిదైనది. దీనిని యధాస్థితిగా పిల్లి పిల్లను చేతునని మరల మంత్రోదకము చల్లగా పిల్లి పిల్లయై పోయెను.

గురుదేవులంతటి వారని యెరుగక లేకపోయినావు. నియమాం భావము నిన్నింతకు తెచ్చినది. నీవు యెవరిని గురించే నీయధిక్షిపణము చెప్పినామో వారి మంత్రోదకముతో గాని నీకు విమోచనము రాలేదు. శ్రీవారు దైవాంశ సంభూతులని యెరుగువా? మహనీయులైన వారందరూకూడా శ్రీవారి మహత్త్వము వేరొక్క పొగుడు చున్నారు గదా! నీవు నావద్ద విద్య నేర్చుకొన్నావు. నేను నీ గురుడను నేనెవరిని పూజించుచున్నానో యే మహిమవలన నీకీ విశాచజన్మ వచ్చినదో యెవరి నామ మహిమతో మంత్రోదకము మీద బడగా నీ జన్మ పోయినదో తెలిసికొంటివా? పరిమళవ్యాఖ్య సామాన్యమైనదా? వారి గురుదేవులకు దట్టని మహర్థము వ్రాసి పెట్టుకొనినారని యెరుగవా?

శిష్యులు సుదీంద్రులతో శ్రీవారిపై నేరములు మోపి చెప్పినప్పుడాయన వారిమాటలు వినిపూరకున్నారే శ్రీవారి యందు వారికెంత ప్రేమాదరములున్నవో యెరుగుదువా? అనాటి రాత్రి తన శిష్యుడేమి చేయుచున్నాడో చూతమని తమ చర్యకు సాక్ష్యముగా వారి సహపాత శిష్యున్ని వెంటకెట్టుకొని పోలేదా?

శ్రీవారు నిద్రించుచుండగా వారు వ్రాసుకొన్న సుధా వ్యాఖ్యానము పరిమళ గ్రంథము మొదలు నుండి ఆరోజు రాసుకొన్న వరకు చదువుకో లేదా? అనాడు తమకు పచ్చిన సంశయము దీర్చుకొనుటకు పాతమాపలేదా? గురువుగారికి తట్టని అభిప్రాయములు శ్రీవారు తమ వ్యాఖ్యలో రాసియుంచుకొనగా గురువర్యుల నందమునకు మితమున్నదా?

తాము కప్పకొన్న దుర్మలువాను తన శిష్యుని సామర్థ్యమునకు మెచ్చు గాని కప్పలేదా? గురువులకు గురువర్యులు శ్రీ రాఘవేంద్రస్వామి అట్టి వారి వ్యాఖ్యకు విపరీతార్థము కన్పించి ఇంతచేటు తెచ్చుకొన్నావు. ఇకనైనను గురు దేవులను గ్రహముతో సుఖముగా బ్రతుకుము ఇదే నా దీవెనలని వివరించి యాతనికి చెప్పి పంపిరి. గురువే బ్రహ్మ, విష్ణువు, శివుడు, పరబ్రహ్మమును చూపు గురుడు సదాపూజనీయులని మండలించి పంపిరి.

నా డీ గ్రంథం

పూర్వం అనగా నలుబదేబది సంవత్సరముల క్రితము యొక వైష్ణవ కుటుంబము వున్నది. వారికి సంతానము కలుగలేదు చాలాకాలమునకు సంతానం

మగపిల్లవాడు కల్గినాడు పుట్టుకతోనే కాళ్లు వాతరోగముచే చచ్చుపడి కదలవీలు లేకుండా యుండెను వారాబాలుని చూచి చాలా దుఃఖించి అతనికి యెన్నోవిధముల వైద్యములు చేయించ నారంభించిరి. ఎన్ని వైద్యములు చేసినను కాళ్లు వచ్చుట లేదు, బాలుడు నీరసస్థితిలో నుండెను.

తల్లిదండ్రులు లేకలేక గల్గిన కుమారుని యవస్థచూచి మిక్కిలి శోకించి దానికి తగిన ఉపాయము యేమున్నదాయని యోచించసాగిరి. చాధలో ఉన్నప్పుడు జ్యోతిషము రోగముతో నున్నప్పుడు మందు పత్యము కావలసి వచ్చునుగదా?

వీనికి కాళ్లు వచ్చునా? రావా? అని యెంతోమంది జ్యోతిష్కులను సోది వారిని చేతులు చూచువారిని పడేపడే ప్రశ్నించసాగిరి. అందరూ తలకొక విధముగా చెప్పిరి గాని సరిగా యెవరూ చెప్పలేదు. వారి పీరి ఫలితములకు విసిగిపోయిరి. ఇంతలో ద్రవిడదేశమునుండి యొక జ్యోతిష్కుడు నాడీగ్రంథమును వెంటనుంచు కొని వచ్చెను. నాడీగ్రంథములు మహర్షులు తమ తపశ్శక్తితో సంవత్సరము మాసము, తిథి, నక్షత్రము ఇవి అన్నియు అందుండగా ఫలానసంవత్సరములో ఫలానా మాసములో వారములో తిథి నక్షత్రమురోజున జన్మించిన వారికి పూర్వ జన్మ పృతాంతము వ్రాయబడి ఉండును.

వారు పూర్వజన్మలో యెవరో? యేపని క్రూరముగానో సౌమ్యము గానో చేసినారో వివరించి అందుండును. ఆ చేసిన కర్మఫలము ననుసరించి యీ జన్మలో రోగముతో శరీరావయవ లోపములో దరిద్రమూ కుటుంబ కలహములో ఏవేవి యున్నాయో వ్రాయబడివుండును. ఆ దోషములు పోవుటకు తగిన

యువచారములుగాని శాంతులు యితరములగు దోషనివారణలకు గూడ వ్రాసి యుంచిరి.

అట్టి మహాద్భుత ఫలితములు వెల్లడించునవిగాన బాలామంది నాడీగ్రంథ యజమానుల వద్దకుపోయి యెంతో కొంత బహుమతినిచ్చి వారి జాతకములు తీయించి చదివించుకొందురు. ఇప్పుడు మన వైష్ణవయజమాని యా నాడీగ్రంథమున్న జ్యోతిష్కునివద్దకు వచ్చి తన బాలుని విషయము విచారముతో చెప్పెను.

అది విని సరియే చూతునన్నాడు. మీరు నా పిల్లవాని విషయము సమగ్ర ముగా వివరించి కాళ్ళువచ్చు విధానము చెప్పిన మీకు బహుమాన మిచ్చెదనని వాగ్దానము చేసెను. తరువాత నాడీగ్రంథము తీసినాడు. బాలుడు పుట్టిన వత్సరము మాసము, తిథి, రోజు వివరముగా తెలుసుకున్నాడు.

తర్వాత నా గ్రంథములోని విషయము లిట్లు చదవ నారంభించెను. ఈ సమయములో పుట్టిన జీవి గతజన్మయందు మార్జాలముకాళ్ళు విరుగగొట్టిన కారణ ముచే కాళ్ళకు వ్యాధివచ్చి వాళ్ళు కదవలేని స్థితిలో నుండును. వానికి కాళ్ళు రావయున్న తుంగభద్రానదీ తీరమునందున్న మంత్రాలయమునకుపోయి యచట దీక్షతో శ్రీరాఘవేంద్రులను సేవించవలెను.

శ్రీవారు యీ సేవకుమెచ్చి వానికి కాళ్ళువచ్చునట్లుచేసి వ్యాధిని మళ్ళిం చెదరని యందున్నది అని వినిపించెను. వారు షరమానందముండి తమ కుమారునకు పాదములు వచ్చునన్న విషయము విని ముందు స్వామికడకు బోవలయునని నిశ్చ యించుకొని జ్యోతిష్కునకు విశేష బహుమానము తాంబూలములోనుంచి యిచ్చి గౌరవించిరి.

ఈ విషయమంతయు నా యూరివారు విని యెంతచిత్రమమ్మా! మంత్రా
లయ స్వామిని తలచుకుని సేవించినచో యెటువంటి రోగములుగాని బాధలుగాని
యుండవని మనమనుకొనుచున్నాము అబ్బి ఎప్పుడో మహామునులు స్వామిమహి
మను గురించి వ్రాసియుంచారు. మన వైష్ణవస్వామి కుమారుని రాఘు వచ్చుననియు
శ్రీరాఘవేంద్రులను సేవించమని ఉన్నదట !

వారానాడే ప్రయాణమునకు సిద్ధపడుచున్నారని చెప్పుకొనసాగిరి. వారంద
రనుకొనునట్లు శ్రీస్వామి సన్నిధానమునకు వారు బాలునిగొని ప్రయాణమై మంత్రా
లయమునకు వెళ్ళిరి. అచట నొక నివాసగృహము చూచుకొని యందుండసాగిరి.

రోజూ స్వామివారి బృందావనమునకు స్నానాదులు గావించుకొని వచ్చి
నియమిత ప్రకారము ప్రదక్షిణలు గావించుచుండిరి. నాడీగ్రంథములో వివరించినట్లు
స్వామి తప్పక తమ కుమారునకు కాళ్ళు రోగమునుండి తప్పించి యాయవలసినదని
ప్రతిదినము శ్రీస్వామివారిని ప్రార్థించుచు ప్రదక్షిణ నమస్కారములు చేయసాగిరి.
అట్లు వారు దీక్షబూని ప్రదక్షిణలు బాలునితోకూడా చేయించుచుండిరి.

నియమితకాలము జరుగులోన శ్రీస్వామికి దయగల్గింది. ఒకనాటి రాత్రి
రెండుజాములు ప్రొద్దుపోయిన తర్వాత బాలుడు వాని తల్లిదండ్రులు గాఢనిద్రలో
మునిగియున్నారు.

రాఘవేంద్రస్వామి టకటక పాదుకలు చప్పుడుచేయ కాషాయవస్త్రం
ధరించి నడుమనకు యావర్ణముగలబట్ట చుట్టబెట్టుకొని చేతిలో జపమాల యొక
చేతిలో దండముతోవచ్చి అదృశ్యముగా నా బాలునిదగ్గర నిలబడిరి.

ఆ బాలునకు స్వప్నములో స్వామి కనిపించెను. అతని తేమితెలియును? కుర్రవాడు అతని తలివండులు నిద్రావస్థలోనున్నారు. పచ్చినస్వామి యా పిల్లవానిని తన చేతితో ముట్టుకొన్నారు. వారు బాలుని ముట్టుకొని శరీరమంతయు తడిపారు.

ఆ బాలునకు శ్రీహరి హస్తస్పర్శ చల్లదనమిచ్చింది. ఆయన అతని పాదములు పట్టుకొని సాగలాగినట్టాయెను. కర్వాత చేతితో యా కాళ్ళు వ్రాసినట్లు తట్టింది. ఆ బాలుడు కాళ్ళు సాచెను ఇంతలో స్వామి అదృశ్యమయ్యెను. ఆ కుర్రవాడు తేచి తలివండులనులేపి తనకు స్వామివచ్చి వైద్యము చేసారు కాళ్ళు కండరములతో విగిసినవి, నడవగలక క్తి వచ్చింది మీరు చూడుడని మంచముదిగి యిటునటు యెసరిసాయము అక్కరలేకుండా నడవసాగెను.

తలివండులు ఆశ్చర్యపడి యితరులనులేపి స్వామివారుచేసిన ఉపకారము గురించి వారవృత్తముగావచ్చి బాలునివాద పోగొట్టుట గురించి చాలా గొప్పగా హిగడుకొని వారితోచెప్పి మర్నాడు తీర్థప్రసాదములనుగొని బాలునితో సుఖముగా వారిగ్రామం జేరుకొనిరి.

గ్రామస్థులు రాఘవేంద్రులవారి మహిమలు వేనోళ్ళ హిగడుకొనిరి. ప్రపంచములో మనుష్యులు కెండు రకములు వారినే నాస్తికులని ఆస్తికులని విలుతురు. నాస్తికులన్నవారు దేవుడన్న అతడులేడు ఇతరమహిమలు గారడీలవంటివి ప్రకృతియే పుట్టించి ప్రకృతియే నడిపించి ప్రకృతియే తనలో కలుపుకొనుచున్నదని వాదించుదురు. ఆస్తికులైనవారు తమ కదృశ్యమగుక క్తి యున్నదని యా శక్తియే జననమరణములకు జీవుల యోగాయోగములకు కారణమందురు.

ఎక్కువమంది ఇంగ్లీషు వగైరా పశ్చిమదేశ విద్యలు నేర్చినవారు ప్రత్యక్ష ప్రమాణమున్నగాని నమ్మరు. అట్టివారిలో నొక మహారాష్ట్ర బ్రాహ్మణ యువకుడుండెను. అతడు పెద్దచదువు కళాశాలలో చదివి పట్టాపుచ్చుకొనెను. అతనికి దైవికముగా నొకనాటినుండి శరీరములో అజీర్ణవ్యాధి ప్రారంభించెను.

అతడు యేదితిన్నా వమనము చేసుకొనుచు కొన్నాళ్ళు తిండిలేకుండా బాధలు పడుచుండెను. ఎన్నిమందులు వేసుకున్నా యెందరు వైద్యులను దర్శించి వైద్యము చేయుంచుకున్నా రోగనివారణ కాలేదు తాను చదువుకున్న శాస్త్రజ్ఞానము నకు అంతుచిక్కలేదు.

ఒకనాడు వారింటికి ఒక యతిధి వచ్చెను. వారింట భోజనముజేసి కూర్చుండగా నీవిద్యావంతుని వ్యాధి విషయము చర్చకువచ్చింది. ఆ అతిధి రాఘవేంద్ర స్వామి మహిమలు వర్ణించి మంత్రతాలయమునకుహొయి అచట దీక్షచేసినచో శ్రీవారి దయవలన రోగము తగ్గునని సలహా ఇచ్చెను.

అతని తల్లివండ్రులు ఆ అతిధిసలహా పాటించి మంత్రతాలయమునకు హొదము రమ్మని పిలిచిరి. అతడిదివరలోనున్న తన యభిప్రాయాలు మార్చుకొని శరీరబాధ తగ్గించుకోదలచెను. ఏపుట్టలో ఏపామున్నదో తెలియదు తన వాళ్ళు చెప్పినట్లు చేయదలచి ప్రయాణమై మంత్రతాలయము జేరిరి. తుంగభద్రానదిలో స్నానము గావించి బృందావనముజేరి అచట పూజామూర్తులకు నమస్కరించి నలుబదిరోజులు ప్రదక్షిణములకు సంకల్పించి చేయ నిశ్చయపరచుకొనెను. మొదటి రోజు ప్రదక్షిణలు సాగెను. ఆరాత్రి భోజనము మానినాడు వమనము జరుగునన్న భయమే కారణము.

మరునాడు ప్రదక్షిణలు గావించి యొకచోట వున్నాడు. అందరూ భోజనమునకు రమ్మని పిలిచిరి, తనవ్యాధి తలచుకొని రాననెను. వారు శ్రీవారి ప్రసాదము గురువారము తప్పక సేవించవలె లేకున్న తీరని అపచారము. మఠమువారు అతన్ని గొనిపోయి పంక్తిలో గూర్చుండబెట్టిరి.

అతడు కడుపునిండా తనకు కావలసినది వ్యాధిమాట యెత్తకుండా తిన్నాడు. తర్వాత ఆహార తలచాడు. ఏం జరుగుతుందో అది జరుగును కానిమ్మని యూరకుండెను. తిన్నదంతయు జీర్ణమైంది. అకలి మామూలుగానే వేయసాగింది. మర్నాడు మరల భోజనము శుభ్రంగా కడుపార తిన్నాడు! రోగము రాలేదు బాధ తగ్గింది.

అతడు యదిచూచి స్వామిమహిమగా గ్రహించి నలుబది రోజులు ప్రదక్షిణలు గావించి శ్రీవారి భక్తుడైపోయాడు. తాను ముందు చేయదగింది యేమాయని స్వామిని తలచుచు నిద్రబోవగా స్వప్నములో శ్రీవారు ధర్మనము యిచ్చి నీవున్న చోటులోనే నీకభివృద్ధి కలుగును యెక్కడకు కదలవలదని చెప్పెను. అట్లే అతడు తన స్వస్థానములో ప్రభుత్వములో పెద్ద ఉద్యోగియై ఉన్నతస్థితి పొందెను.

మ హి మ లు

ఒకానొక సమయమున నొక బ్రాహ్మణుడు తామ్రపర్తి నదీతీరమున కాపురముండెను. అతడు పేదవాడు దానములు ధర్మములు పట్టుచు కాలక్షేపము చేయుచుండెను, దరిద్రములు యెట్టిపనులనైనా చేయించునుగదా! అతడు జీవ

యాత్రకు నానాపాట్లు పడుటచే అన్నిటికీ నడ్డుపడి తెచ్చుకొని తినుచుండెను. ఒకానొక సమయమున ఆ యూరిలో పెద్దలందరుగూడి యజ్ఞముచేయ దలపెట్టిరి. ఆ క్రతుదీక్షలో విద్యాధికు లుండుటయేగాక సామాన్యులుగూడా వున్నారు. వారు కూడ పండితులవలె పరిశుద్ధులమనే భావించి గొప్ప సంపాదించ జూచిరి! ఈ పేద బ్రాహ్మణుడు కుటుంబపోషణకు తానుకూడ ఒక ఋత్విక్కుగా నుండును నన్ను కూడ జేర్చుడని కోరెను!

వారది విని నీవు నానా విధాల దానాదులు పట్టినావు, మా బ్రాహ్మణులతో సరికావు మేము శ్రోత్రియులము నీవు రావలదని కసిరిరి. ఆయన వారితో యిట్లనెను :

బ్రాహ్మణ వంశములో జన్మించాను, నేను ప్రతిరోజూ స్నానసంధ్యాదులు తీర్చుకొంటున్నాను బ్రహ్మణుడే దానముపట్టినను నిత్యము గాయత్రీ మహామంత్రమును జపించినచో అతనికి దూరాన్న దుర్దనాది దోషము లంటవని పెద్దలందురుగదా! కుటుంబపోషణకు యేపని చేసినను దోషములేదన్నాడు! నేను చెప్పిన విషయము కాదని మీరనగలరా? నావద్ద దోషమున్నదని మీరు నిరూపణ చేయండి మీశక్తి గనుపించుననెను.

వారు సంఘముగా నున్నవారుగావున వానితో యిట్లనిరి : నీకు శ్రోత్రి యత్వములేదు దోషములు చేశావు, నీవు పట్టిన దానములు నిన్ను పీడించగలవు. ఇట్టివాడు క్రతుకార్యములకెట్లు తగును! చాలు చాలు దూరముగా నుండుడని యాతన్ని పట్టుకొని పరాభవించిరి.

ఆ సమయములో శ్రీవారు తమ శిష్యులతో నా ప్రదేశమున సంచారము చేయుచుండిరి. ఈ బ్రాహ్మణ సంఘమువారు యజ్ఞమునకు రమ్మని లేఖ పట్టుకొని కొందరుపోయి వారిని ఆహ్వానించిరి.

శ్రీవారు వారి కొరికను మన్నించి యేదో ఒకరోజున వత్తునని వారికి చెప్పి పంపిరి.

వారానందంగా యజ్ఞశాలములో నొకరోజున ఆ యజ్ఞము చూడగా బయలుదేరి వచ్చిరి ఈ సంఘమువారందరు శ్రీవారి నాశ్రయించి చుట్టు తిరుగుచుండిరి. వారట్లు తిరుగుచున్న సమయములో నీ పేదబ్రాహ్మణుడు విక్రమేగముతో వారికి దూరముగా నిలబడి చూచుచుండెను. కరుణాసముద్రులు స్వామి యీ బ్రాహ్మణుని విషయము యిదివరలో గ్రహించాడు.

అది వెల్లడించకుండా వారికొరికను మన్నించునట్లు ఇవటకు విచ్చేసి న్నారు. స్వామి దృష్టి ఆ బ్రాహ్మణునిపై పడింది. ఇతనికి మర్యాద కల్పించదలంచిరి! వెంటనే దూరముగానున్న ఆతన్ని రమ్మని నైగచేసిరి. ఆతడు మెల్లగా వచ్చి దూరముగా నిలబడెను.

అది చూచి యిటురమ్మని తనప్రక్కన గూర్చుండుమనెను. యీ బ్రాహ్మణులు అతన్ని పంక్తికి దూరముగా వుంచారు గాన వారు స్వామినిజూచి యీతడు పంక్తిబ్రాహ్మణుడనిరి. స్వామి వారినిచూచి యిట్లనెను :

ముత్యము బురదలో పడింది బురద దానికంటుకొన్నది మనము ముత్యమును పొరవేయుదుమా? దాన్ని ప్రక్షాళనముచేసి యథాస్థితి గౌరవింతుమా? ఆయన బ్రాహ్మణుడు. గాయత్రీ మంత్రానుష్ఠానపరుడు. శుచిర్భూతుడన తన శంఖోదకము చల్లెను.

వారిలో కొందరు శంఖోదకముచే శుచిగల వాడగునా? దుర్ఘానందరు వెంటనే స్వామి శంఖముతో తీర్థముంచి యెదురుగావున్న మసిగుడ్డపై పోయగా అది నలుపుపోయి తెలబడింది. దానితో వారందరూ తాతనియందు శక్తి ఉన్నదని గ్రహించి తమలో జేర్చుకొన్నారు ఇట్లు తమ ప్రభావమును స్వామి వారికి తెలియ పరచిరి.

ఇంకొకమారు యింకొక విషయము జరిగింది. ఒక శిష్యుడు స్వామి నాశ్రయించి తిరుగుచుండెను. పేదతనముతోనుండి జీవయాత్రను యెట్లో గడుపుచూ నొక యింటివాడు గావలయునను కోరికతో శ్రీవారిని ప్రార్థించాడు. ఆయన నడిగి కొంత ధనసహాయము పొందాడు. తర్వాత తన కనుకూలముగా ఉన్న దగ్గర సంబంధమును చూచుకొని వివాహము చేసుకొనెను.

శ్రీ స్వామియందు పరిమిత భక్తితో తిరుగు చుండువాడు గదా! పెండ్లియైనది భార్య యీడెనది గదా! అందుచే దంపతులను గదిలోనికి పంపిరి. దైవ వశమున వాడు మాట్లాడుచు గదిలో పడిపోయి ప్రాణములు పడలెను. వారందరూ చాల విచారించిరి, ఏమి చేయుదురు? చనిపోయిన వానికి దహన సంస్కారము తప్ప యింక పనేమియు లేదనుకొని వానిపై ఆశ చాలించుకొనిరి.

ఇంతలో ఒక బుద్ధిమంతుడు వారి నందరను చూచి యిట్లు అనెను : వీడు శ్రీ రాఘవేంద్రస్వాముల భక్తుడు యీ వివాహము సమస్తము వారి యాజ్ఞాను సారము నడచినవి వారికి వీరి మరణ వార్త చెప్పువలసిన విధి యున్నది అందుచే శ్రీవారిని దర్శించి యీ విషయము చెప్పి తర్వాత వారి యాజ్ఞా ప్రకారము చేయుదమని వారందరూ నాతడు సమ్మతింప జేసెను.

వారు వెంటనే శ్రీవారి సన్నిధికిజేరి మీ భక్తుడు శోభనపు గదిలోకి పోయి మరలించాడు తమకు మనవిజేయుచున్నామనెను. అదివిని అతడు చనిపోలేదే! అతన్ని యిక్కడికి తీసుకునిరండని ఆ శరీరమును తనవద్దకు జేర్పించిరి. స్వామి తన మంత్రోదకము చల్లగా అందు నిద్రనుండి లేచినట్లు లేచి గురువుకు సమస్కరించి యింటికి పోయెను.

స్వామి మహిమలు చాలా గలవు! ఒక సమయములో నొక ధనవంతుడు మహారాష్ట్ర దేశమువాడు చాల గర్వముగలవాడు, బ్రాహ్మణ బలము యెంత బలము! ధనబలము బలమనుకొనుచుండెను. ప్రతివారిని యీ బలము గురించి హేళనచేయుచు మంత్రములకు చింతకాయలు రాలునా? యివి అన్నీ కూటికొరకు యేర్పడిన విద్యలు ఏషయు మహిమలుగలవికావు అని సవాలు చేయసాగెను. బ్రాహ్మణులా సవాలు వినిరి! శక్తివంతులు కానివారగుటచే మారు మాటాడకుండా మనస్సులలో గుంజాటనము పడసాగిరి!

తర్వాత దైవికముగా సంచారములో శ్రీస్వామివాతా ప్రదేశమునకు వచ్చిరి. ఇంతవరకు సవాలుచేసిన దేశాయి విషయము బ్రాహ్మణులందరూ ఫిర్యాదు చేసిరి. ఆయన నవ్వి యూరుకొనెను. ఇందులో కొందరు బ్రాహ్మణులా దేశాయి కడంగి మమ్ము ధిక్కరించితిమిగాని యీ స్వామిని ధిక్కరించుము నీజన గనపడునని రెచ్చగొట్టిరి.

అతడు వరుగు పరుగున స్వామివద్దకువచ్చి మీ మంత్రములతో బలమే ముందె పొజ్జకూటికేగాని యెందులకు పనికిరావని యెడిరించి మాట్లాడసాగెను! ఆయన విని చిరునవ్వునవ్వి యిట్లనెను :

మా మంత్రములు సేవన్నట్లు పొట్టనిండా కూడున్నట్లుంచుకున్నాము!
కూడుతిన్నవాని కెంతబలముండురో మా మంత్రములున్న మాకంట బలమున్నది
మా బలము చూతువా చూపెదను చూడుమనెను!

వెంటనే యొక రోకలినిదెచ్చి దీని మొదలు చివర మధ్యను పరిశీలించుము
ఇది జీవము లేనిదేకదా! అవునన్నాడు. దీనిని యిచ్చట నీ చేతితోపాటుము అని
పాతించిరి! తరువాత వేదమంత్రములు చదువనారంభించగా నారోకలినుండి తీగలు
పూపులు పుట్టుకొనివచ్చినవి.

దాని నందరు చూచిరి! ఈ దేశాయి జూచెను! దాన్ని కడుపుమని శ్రీవార
నగా అతడు యీవలకు లాగలేకపోయెను వ్రేళ్ళు పాతుకొని వృక్షమైపోయినది.

ఆహా! మంత్రములలో యింత మహిమ యున్నదా అని సిగ్గుపడి సాష్టాంగ
నమస్కారములుచేసి వెళ్ళిపోయెను.

మరొకసారి యింకొక మహిమ ప్రదర్శించారు! శ్రీస్వామి సంచారము
చేయు రోజులలో మహారాష్ట్ర దేశములోవున్న పండరీపుర ప్రాంతమున ఖర్మబోధ
చేయుచు మకాములువేయుచు తిరుగుచుండిరి.

ఒకనాటి కాలమున తన సిబ్బందిలోని యొకనౌకరు భార్యసమేతముగా
శ్రీవారితో సంచారములోనుండెను. అతనిభార్య గర్భవతియైనది. ఆమెకు మధ్య
దారిలో ప్రసవవేదన మారంభించెను.

అచట నీరులేదు నీడలేదు! మిగిలినవాళ్ళందరూ యీ బాలింత శిశువునకు యెట్లుసిక్కుపోయిందో యని విచారించుచుండిరి. ఈ సంగతి క్రమముగా వారికి తెలియవచ్చింది! వారు తన సేవకునకువచ్చిన కష్టము గమనించి వెంటనే తమ కమండలము తీసుకున్నారు!

ఒక ప్రదేశమునకువచ్చి తమ కమండలోదకమును చల్లారు. వెంటనే యానీల మెత్తబడి పెద్దగుంటయై యందుండి జలము గుబగుబ పైకివచ్చింది. వారికి నీరు పుష్కలముగా లభించింది. తరువాత బాలింతరాలుకు నీడపట్టు గాఢలయును గదా!

తమ మంత్రప్రభావముతో నొక నివేశన గృహము నేర్పరచి ఆమె నందుండజేసెను.

నీరు నీడ దొరకని నడిదారిలో నిట్లు తన శిష్యునివంటి నొకరునకు నదు పాయము తమకత్తితోచేసి చూపించారు. శ్రీరాఘవేంద్రస్వామివారు వారి విశేష ప్రభావముగల చర్యలు భక్తులకు పరమానందము గల్గించువారు శ్రీస్వామివారు.

...★...

దైవలీల

గుజరాత్ రాష్ట్రములోని మహాధనవంతుడు కోటిశ్వరుడగు సేతు యొక డుండెను! ఆతడు చాల ధర్మకార్యములలో పాల్గొని విశేషముగా ధనము దానములను ధర్మము చేయుచుండువాడు. మంచి వ్యాపారజ్ఞానము గలవాడు. ఆతడు సంతానము కొద్దిమంది మాత్రమే ఉన్నవాడు. ఆతని భార్యకు పొత్తికడుపులో ప్రేగులయందొక కురుపు బయలుదేరి విపరీతముగా బాధపడుచుండెడిది.

ఆమెకు పగలు రాత్రులు నిద్రలేదు! ఆహారము తినటంలేదు. బాధ భరింపలేకుండా యుండెను. తన భార్య బాధనుచూచి సేతు సహింసజాలకుండెను. పెద్ద పెద్ద వైద్యములకు గొనిపోయి పెద్ద డాక్టర్లకు చూపించెను. వారుకొనిన ధన మిచ్చుచూ వైద్యము చేయించినా బాధ తగ్గుటలేదు.

శత్రుచికిత్స చేసినచో నామె బ్రతుకునన్న యాశలేదు లోపల ప్రేగుల నంటి కురుపు పెరుగుచున్నది. ప్రాణములు నిలబడనిచ్చునన్న ఆశ లేదనిరి!

ఎందరెందరో వశ్యమదేశములలో వైద్యపరీక్షలు నెగ్గి వట్టాలు పుచ్చుకున్న ప్రముఖులే యిట్లన్నచో మిగిలినవారు తమకు శక్యముకాదన్నారు! ఆమె బాధ తగ్గితేచాలు చనిపోయినానరే బాధ విడుదలగునని యెంతో బాధతో విసువుగా ననుచున్నది. ఇంతధనముండినా యిట్లాలు లేకపోయిన బ్రతుకెందులకు? ధనము నెత్తిన గొట్టుకొనుటకా? అని సేతు యెవరెంత యిమ్మన్నా అంత

ధనము యిచ్చుచూ వైద్యము చేయించి కొన్నిలక్షలధనము వెచ్చించెను. ఫలితము గనిపించలేదు! ఎట్లయినా భార్యను బ్రతికించుకోవలెనని ఆతడు సర్వవిధాలా ప్రయత్నములు సాగించుచుండెను.

ఆతనికేమియు తోచుటలేదు ఎట్లారా భగవంతుడాయని వాపోవు చుండెను! ఎంతధనమున్నా యిల్లాలులేనిబాధ ఆ ధనము తీర్చదుగదా! ముందేమి ఆలోచన అని క్రుంగిపోవుచు భార్య తనకు దక్కదని నిరాశతో దిగజారిపోవు చుండెను. శత్రుచికిత్సకు లొంగని ప్రాణహానివచ్చు యీ కురుపు యొక్కడనుండి వచ్చెనురాయని తాను ముందు చచ్చిపోయిన బాగుండుననుకొనెను.

దైవయోగము యెట్లుండునో ఆట్లు జరుగుతుంది! నిముషములో పరిస్థితులు యెంత విషమముగానున్నా సుఖముగా మారగలవు. ఒక్కొక్క సమయములో ఎంతసుఖమున్నా నిముషములో కూలిపోవును.

ధనవంతుడగు సేతు యిట్లు భార్యనుగురించి మనోవ్యాధి పెట్టుకొని మంచముపట్టు స్థితిలోకివచ్చాడు! భార్యకు మరణావస్థ తటస్థించు సమయము ఆసన్నమయింది! ఇది యీ ధనవంతుని పరిస్థితి. ఇట్లుండగా నాతనికడకు దేశ సంచారముచేయుచు విషయములు గ్రహించి తిరుగుచున్న యొక బ్రాహ్మణుడు ఆచటకి వచ్చెను! ఆ ధనవంతుని బాధ ఊరిలోనివారివలన విన్నాడు, యూరివా రతనితో ఇట్లన్నారు.

మీరు చాలా తావులు తిరిగారు, మీకు తోకానుభవము హెచ్చు మా సేతు గారి భార్య యీ స్థితిలో వుంది! భార్యను గురించి సేతుకూడా మహావస్థలో వున్నాడు. దీనికి తగిన మార్గము మీరెరిగినది యున్న చెప్పండి! మీకు విశేషముగా బహుమానము ఇప్పించెదమనిరి. ఆ బ్రాహ్మణుడు ఆనందపడి ఇంతటి దానికేనా యీ విచారము! వైద్యముతో పనిలేదు మీ సేతుభార్యయు సుఖముగా నుందురు

నేను చెప్పినట్లు నడువవలెను! ఎంత చిత్రముగా యీ వ్యాధి తగ్గునో మీరందరూ విని సంతోషించెదరు! వారితోకి నాతో మీరుకూడారండీ! నేను మాట్లాడెవనని చెప్పి వారు వెంటరాగా యీ సేతు ఇంటికి యీ బ్రాహ్మణుడు వెళ్ళెను. సేతు జనముతో వచ్చిన యీ బ్రాహ్మణుని పై నుండి క్రిందకు చూచి ఇట్లనెను!

మహానుభావా! మీరెవరు? మావారితో తమరువచ్చిన పనియేమి? మీకు వైద్యముగాని జ్యోతిషముకాని, మంత్రశాస్త్రముకాని తెలియునా? నాభార్య చాల గడ్డుస్థితిలో నున్నది దానికి ప్రాణరక్షణ జరుగునా? జరగదా? నాకు చెప్పండి! మీకు కావలసిన ధనము ఇచ్చెదను! క్షణకాలములో చెప్పినన్ను తృప్తునిగా చేయ మని ప్రార్థించెను. ఆయన చతురుడు, మంచివాడు, సమస్త మెరిగినవాడగుటచే నా సేతును చూచి యీ బ్రాహ్మణుడు ఇట్లనెను.

నాకు జ్యోతిషము తెలియును వైద్యవిషయ మెరుగుదును, సలహాలు కూడా ఈయగలను! మీకేవిషయము కావలయునన్న యీ విషయం చెప్పుదుననగా ఇప్పుడు నా భార్య పరిస్థితి యెట్లుంది? ఆమె జీవించునా? ఈ విషయమే కావలె ననగా విని యీ బ్రాహ్మణుడొక మేర కనుగొని గుణించెను. ఆయనతో యిట్లనెను!

సేట్ జీ! నీ భార్యకు ప్రాణభయము లేదు! ఆమెకు ఇంకా నిండుగా ఆయుర్ధాయమున్నది సందేహములేదనెను. ఆ మాట విని మొగమాటముగా చెప్పు చున్నట్లుంది. యెవరికి నమ్మకములేని విషయము. ఇప్పుడు పరిస్థితి ఇట్లుండగా బ్రతుకునని చెప్పిన సంతోషించునా? తమరు వైద్యము చేయుదురా? వివిధైన మూలికలు ఉపయోగించి జీవించజేతురా యనెను. దానికా బ్రాహ్మణుడు ఇట్లనెను:

మీ భార్యకు వైద్యము నేను చేయను. నీ భార్య బ్రతుకుమార్గము చెప్పెదను, జ్యోతిషశాస్త్రరీత్యా నీకు ఇప్పుడు భార్యవియోగము లేదు నీ భార్యకు యొక మహనీయుని దయవలన స్థిరమగు నారోగ్యము సిద్ధించుననెను. నేనా విషయముకూడ నీకు వివరించెదను వినుము. దక్షిణదేశములో కర్నూలు జిల్లాలో

మంత్రాలయమును వివిత్ర ప్రదేశము గలదు. అందు మహామహులు శ్రీ రాఘవేంద్ర స్వామి యనువారు సమాధిస్థితులై యున్నారు మీరు మంత్రాలయము జేరి మండలమురోజులు [40 రోజులు] ప్రదక్షిణలు చేయవలెను ఆమె ఇంత అస్వస్థతగా వున్నది చేయగలదా అను అశనమ్ముకము మీకు కల్గవచ్చును. ఆమెయంతటామెయే చేయగలదు నామాట నమ్ముడు పెక్కుమందికి ఇంతకుమించినవి వాగుపడినవారు ఉన్నారు.

ఆమె కిని మనస్సులో సంతోషించి మనమా మంత్రాలయమునకు పోవుదము బ్రతికియున్న సరేసరి చనిపోయినచో పవిత్రప్రదేశములో పుణ్యము సంపాదించుకొని ప్రాణములు విడచి యుత్తమలోకమునకు పోవుదును. వీరిని మన వెంట గొనిపోదము. మనకు తగిన యేర్పాట్లుఅన్నీ పీరిద్యారా చేయించుకొందము లమ్మని యామె ఖర్తను శ్రమాణముచేయ ప్రోత్సహించెను. తదుపరి తమవెంట నీ బ్రాహ్మణుని గొనిపోవ నిశ్చయించిరి.

ధనవంతు డాయనమాటయు భార్యమాటయు గణించి ఇంత జబ్బు స్థితిలో వున్న భార్యకూడా తన ప్రాణభయము లేకుండా బయలుదేరుట చూచి మనస్సులో యెంతో నాశ్వర్యపడెను. తదుపరి త్వరితగతితో నా సేటు సమస్త సదుపాయములు కుదుర్చుకొని ప్రయాణమై ఈ బ్రాహ్మణునితో మంత్రాలయం ప్రవేశించిరి.

అచటనున్న తుంగభద్రా నదిలో స్నానములు గావించుకొని అన్నిటికి స్వామియందు నమ్మకముంచుకొనడని చెప్పెను. ఆమెమాత్రం స్నానం చేయలేక పోదుననుకొని తీర్థోకములను శిరస్సుపై చల్లుకొనెను. తోడువచ్చిన బ్రాహ్మణుని సహాయముతో ప్రదక్షిణలుచేయ సంకల్పించెను.

నాటినుండి రాఘవేంద్రస్వామికి నమస్కారములు గావించుచూ ప్రదక్షిణలు చేయమొదలిడెను. ముందు చేతియూతముతో తిరుగుట నారంభించెను. క్రమముగా వారమురోజులు పోవగా స్వతంత్రముగా మెల్లగా తిరుగుచుండెను. ఆమె బాధ నిలబడియున్నది హెచ్చులేదు. ఇదిపరకంతట లేదు ఇది సేతు ప్రతి నిమిషము మార్పును గురించి ప్రశ్నించుచుండెను వ్యాధిమాత్రము లోపల నున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఇట్లు కొన్నాళ్ళు భక్తిశ్రద్ధలతో ప్రదక్షిణములు మంత్ర పూరితముగా సాగించుచుండిరి.

సేతు తనలో యిందులో యేదియో మహిమ మాత్రమున్నది. ఏమో తెలియదు ఇక గడియలమేవ నా భార్య జీవితమున్నదనుకొంటిని రోగం నిదానముగా నున్నది మనిషిలో సీరసము తగ్గింది.

ఇదిపరలో మనిషి సాయము కావలసినపని యుండెను. యిప్పుడు తాను స్వయముగా మలమూత్ర విసర్జనకు పోవుచున్నది. ఈ బ్రాహ్మణుడు నిజముగా నాపాలిట దేవుడో రాఘవేంద్రుడో యనుకొనవలసియున్నది. యిన్ని వైద్యములు యిందరు మహావైద్యులు బ్రతుకదని నిరాశగా చెప్పిన వ్యాధి నిలబడుట ఆశ్చర్యముగదా? రోగము లోపల పొంచియున్నది! ఏవేళ బయటవేయునో లేక స్వామి మహిమవల్ల తగ్గునో యింకనూ నాకు నమ్మకము గట్టిగా మదరలేదనుకున్నది.

ఇట్లాత డనుకొనుచు గుణమిచ్చిందని కొంత సంతోషించుచు నియమ దినములు గడుపుచున్నాడు. ఒకనాటి విచిత్రము మనము గ్రహించవలసి యున్నది. ఏ డాక్టరు యే ఘనమూలికా వైద్యులు యెవరూ చేయనిది స్వామిచేసి చూపెను. ఒకనాటిరాత్రి సమయము రెండుజాములు ప్రొద్దుపోయింది. సేతు భార్య గాఢ నిద్రలో వుంది.

ఆ నిద్రలో మెలకువ వచ్చింది. టకటకమను చప్పుడు వినిపించింది. క్రమముగా నా చప్పుడు తన మంచమువద్దకువచ్చి నిలబడినట్లయింది. కళ్ళు తెరవలేదు

ఓరగా చూడగా మంచితేజముతో నొక స్వామి అంగవస్త్రముపైన కాషాయరంగుల శాటీకప్పుకుని నిలచెను. తదుపరి స్వామి తనపొట్ట తడుముచున్నట్లు యొకచేతిని తన శరీరంపైనుంచి రెండవచేతితో పొట్ట కత్తిరించినట్లు నొప్పి కనిపించకుండా యున్నట్లు ప్రేగులు విడదీసి అందులోనున్న యొక ప్రేగునెత్తి కత్తిరించి మరల నతికి తన శరీరమునుంచి ప్రేగులుసర్ది శరీరము సమానముగా చేసెను.

ఇది అంతయు స్పర్శపల్ల తనకు గ్రహణమగుచున్నది. శరీరము సర్ది సమానముగానుంచి విబూతి ముఖమున పెట్టి శిరస్సున నక్షతలుజల్లి మరల పాదుకల చప్పుడుతో వెళ్ళిపోయినట్లు గమనించింది.

స్వామి వెళ్ళిన తదుపరి ఆమె లేచింది. భర్తను లేపింది తోడున్న బ్రాహ్మణుని లేపింది జరిగిన విషయం సాంతము చెప్పింది. శిరస్సుపై నక్షత్రాలు ముఖముపై విబూతి కనిపించెను. పొట్టను తడిమిచూడగా పుండులేమ చారమాత్రము కనిపించింది. వారందరూ పరమానందం చెందిరి.

మఠములోనివారికి స్వామిచేసిన శస్త్రచికిత్స విషయమంతయు వివరించి యా చార చూపిరి. నేటు పరమానందమొంది అచట ఒక భననము నిర్మించి నాడు. ఇట్లు స్వామిసన్నిధికి గొనివచ్చిన బ్రాహ్మణునకు సత్కారము చేయవలెనని యెంచగా నారగుపించలేదు. అంతా ఈశ్వరమహిమయని మహనీయుల దయ యెట్లుండునో చెప్పజాలమని సంతసించి వారిండ్లకువారు పోయిరి.

శ్లో॥ మంగళమ్ కోసలేంద్రాయః మహనీయ గుణాత్మనే |

పూజ్యాయ రాఘవేంద్రాయః సమతాం కామధేనవే ||

మా నూతన బాల సాహిత్యములు

1. బాలానంద శ్రీ వినాయక విజయము
2. బాలానంద బొమ్మల రామాయణము
3. బాలానంద బొమ్మల భారతము
4. బాలానంద బొమ్మల భాగవతము
5. బాలానంద బొమ్మల దశావతారములు
6. బాలానంద బొమ్మల శ్రీ వెంకటేశ్వరలీలలు
7. బాలానంద బొమ్మల శ్రీకృష్ణ లీలలు
8. బాలానంద బొమ్మల అయ్యప్ప లీలలు
9. బాలానంద బొమ్మల పంచతంత్రము (2 భాగములు)
10. బాలానంద శివ లీలలు
11. బాలానంద పాండురంగ లీలలు
12. బాలానంద శ్రీ రాఘవేంద్రస్వామి లీలలు
13. బాలానంద భద్రాచల మహాత్మ్యము
14. బాలానంద కనకదుర్గ మహాత్మ్యము

వ చ న మ హా గ్రం థా లు

భగవద్గీత	అచ్చులో
వచన రామాయణము	అచ్చులో
వచన మహాభారతము	అచ్చులో
వచన మహాభాగవతము	అచ్చులో

చదవండి!

తప్పక చదవండి!!

చదివించండి!!!

విద్యార్థినీ విద్యార్థులకు అమూల్య నేస్తాలు

ఇంగ్లీష్-తెలుగు డిక్షనరీ
 తెలుగు-ఇంగ్లీష్ "
 హిందీ-తెలుగు "
 తెలుగు నిఘంటువు
 త్రిభాషా డిక్షనరీ
 ఇంగ్లీష్ ఇంగ్లీష్ డిక్షనరీ
 ఇంగ్లీష్-హిందీ "
 హిందీ ఇంగ్లీష్ "
 రసాయన శాస్త్ర నిఘంటువు
 జంతుశాస్త్ర నిఘంటువు
 వృక్షశాస్త్ర నిఘంటువు
 గణితశాస్త్ర "
 భౌతికశాస్త్ర "
 ఇంగ్లీష్ వ్యాసాలు-లేఖలు
 హిందీ వ్యాసాలు - లేఖలు
 తెలుగు వ్యాసాలు-లేఖలు
 ఇంగ్లీష్ గ్రామర్
 హిందీ గ్రామర్ (హైస్కూల్)
 హిందీ గ్రామర్ (డిగ్రీ)
 త్రిభాషా వ్యాకరణం

తెలుగు వ్యాకరణము
 సులభ వ్యాకరణము
 45 రోజుల్లో ఇంగ్లీషు
 45 రోజుల్లో హిందీ
 ఇంగ్లీష్ తెలుగు స్వబోధిని
 గణిత ఒలింపియాడ్ (తెలుగు)
 గణిత " (ఇంగ్లీష్)
 గణిత సూత్రములు
 గణితము-సమస్యలు-సాధనలు
 ప్రాథమిక గణిత శాస్త్ర స్వబోధిని
 అంక గణితం
 గణితశాస్త్రం (బీజగణితం)
 101 స్వయం ఉపాది పథకాలు
 ఫోటోగ్రఫీ నేర్చుకుందాం
 తెలుగు సామెతలు
 ఇంగ్లీష్ తెలుగు సామెతలు
 మీ ఆంగ్ల పదజాలం
 పెంపొందించుకోండి
 1001 జోక్స్-జోక్స్-జోక్స్

బాలసాహిత్యంలో - బంగారు మొలకలు

బాలానంద బొమ్మల షిరిడీ సాయిబాబా [2 భాగాలు]

” అరేబియన్ నైట్స్ అద్భుత కథలు [3 భాగాలు]

” షేక్స్పియర్ అద్భుత కథలు ”

” బైబిల్ కథలు [2 భాగాలు]

” సిండ్ బాద్ సాహస యాత్రలు

” రాబిన్ సన్ క్రూసో సాహస యాత్రలు

” డాన్ క్విక్స్సోట్ సాహస యాత్రలు

” రాబిన్ హుడ్ సాహస యాత్రలు

” రెండు మహానగరాల కథ

” డేవిడ్ కాపర్ ఫీల్డ్

” ఆలివర్ ట్విస్ట్

” రాజు - పేద

” ప్రపంచ అద్భుత కథలు [2 భాగాలు]

” పంచ తంత్రం

” రామాయణం

” భారతం

” భాగవతం

” దశావతారాలు

” శ్రీకృష్ణ లీలలు

” టిప్పిసుల్తాన్

” వీరహింద్య కట్టబ్రహ్మన

” మర్నాద రామన్న కథలు

” అల్లావుద్దీన్ అద్భుత దీపం

” అలీబాబా 40 దొంగలు

” అక్బర్ బీర్ బల్ వినోద కథలు

” భేతాళ కథలు

” తెనాలి రామకృష్ణ కథలు

” పరమానందయ్య శిష్యులు

” థట్టి విక్రమాదిత్యుల కథలు [2 భాగాలు]

” అపూర్వ చింతామణి

” కాశీ రామేశ్వర మజిలీల కథలు

” గలిఫర్ సాహస యాత్రలు

